1896. HARMINCZADIK ÉVFOLYAM. 239. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, AUGUSZTUS 31.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre .... 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre .. 10 frt. | Egy hóra. . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 63—54.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, aug. 31.

A képviselőház e héten ujból megkezdi működését. Tartalmasak lesznek-e az ülések, megkezdik-e és letárgyalhatják-e békésen a bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot, abban mindazok kételkednek, a kik a kiegyezés és kvóta kérdésében beállott bonyodalmakból kibontakozást nem látnak. Ilyenek pedig igen nagy számmal vannak magában a kormánypártban is, még többen az ellenzéken, a hol elképzelni sem tudják, hogy a mi kormányunk birjon azzal az erővel és energiával, a mikre feltétlenül szüksége van a mi legsajátosabb érdekeink ellen törő bécsi befolyásokkal és agitációkkal szemben. Valószinüllen az is, hogy az esetleg egy évi provizórium iránt benyujtandó törvényjavaslatot a kormány keresztülvinni képes a parlament retortáján és ekkor végleg ki van zárva annak a lehetősége, hogy a törvényhozás legkésőbb októbernél tovább együtt maradhasson.

Ily körülmények között nem lehet csodálkozni a felett, hogy a választási mozgalmak élénkségükből nemcsak hogy nem veszitettek, hanem mind nagyobb arányokat öltöttek. Minden vasárnapon pártszervező gyülések vannak és az országgyülési képviselők sorra járják kerületeiket, hogy beszámoló beszédeikkel éberen tartsák a választók érdeklődését. Különösen pedig a néppárt folytatja szakadatlanul agitációit, a mik azonban kevés szerencsével járnak. Tegnap ujból csak kudarczaik száma szaporodott. Endrődön a választók meghallgatni sem akarták a néppárti apostolokat, a kik kénytelenek voltak a gyülést feloszlatni és annak színhelyéről eltávozni.

A czári pár bécsi látogatásáról nagyon furcsa hangon ir a Frankfurter Zeitung. Azt mondja mindenekelőtt, hogy az a fogadtatás, a melyben Bécsben a czárt fogadták, nagyon hasonlitott ahhoz, ahogy egy vazallus állam fogadja a maga szuzerénjét. Graniczától Bécsig a sinváltóknál vasuti hivatalnokok teljesitették az inasszolgálatot, s Bécsben talpon volt a rendőrség, nehogy valami kellemetlen incidens forduljon elő. *Rucsevszky* orosz udvari tanácsos vezetése alatt egy egész hadsereg jött detektivekből Bécsbe Pétervárról, s az ideegeneket, de főleg az oroszokat és lengyeleket éber szemmel kisérték. A kapuknak zárva kellett lenniök, s az ablakokból is csak rendőri engedélyjel volt megengedve a kinézés. Mint minden ilyen esetben, a rendőrség nagyon durva volt, s heves jeleneteket inszenált. Annyi katona volt az utczán egész nap, hogy az ember egy várban képzelte magát. A város diszitése határozottan izléstelen volt. A zászlórudak csunyák voltak, s a diadalivek vasuti hidakhoz hasonlitottak. Egész Bécs már napok óta azon töri a fejét, hogyan juthatott a városi tanácsnak ilyen diadalkapu-terv eszébe. Nem csoda, hogy egy hidmérnökkel hagyták tervezni. Igazán borzong az ember háta, ha ránéz ezekre a kapukra. Hyperlojalitásból orosz stylusban akarták épiteni, de minden inkább volt, mint orosz. A lapok azt irják, hogy a lakosság éljenzett. A ki azonban a hivatalos stylisztika mögött is látja a valót, elhiszi, hogy nem igen lelkesült senki. Tulajdonképen csak Strobach polgármestert éljenezték. Egyes lapok a látogatás hatása alatt azt irták, hogy a világtörténelemben uj korszak kezdődik. De ha az ember meggondolja, hogy a sok diner, hangverseny, csapatszemle stb. miatt a czár ugyszólván lélekzethez sem juthatott, be fogja látni, hogy ennek a látogatásnak nem nagy politikai sulya volt. Sokkal fontosabb ennél az a körülmény, hogy Lobanov herczeg még egy ideig Bécsben maradt. Ezt aligha tette azért, hogy régi agglegény ismerőseit meglátogassa, hanem valószinü, hogy ő, a ki diplomácziai képzettségeiben fölötte áll Goluchowskinak, tanácsokat és utmutatásokat akar neki adni, mert az utóbbi időben már ugy sem tudja Goluchowski, hogy mihez tartsa magát. Egy ideig megkisérelte Ausztriához csatlakozni. Az az elutasító magatartás azonban, a melyet lord Salisbury, a hirhedt blokad-tervvel szemben tanusitott, kicsinyeskedővé tették, a mi különben mindig jellemezte az osztrák politikát. Most ismét Oroszországhoz hajlanak s meglehet, hogy ez Lobanov herczeg maradásának czélja. Valószinüleg ez lesz az egyedüli politikai eredménye a czári látogatásnak.

A *német lapok* felemlitik II. Sándor czárnak első találkozását III. Napoleonnal. A találozás német földön történt. Megelőzte Konstantin nagyherczegnek párisi látogatása, a mely azonban épen nem elégitette ki a francziákat. A nagyherczeg ugyanis állitólag nagyon is nyiltan kifejezte, hogy nem igen becsüli III. Napoleon környezetét. Kezdték Pétervárott tudni, hogy mennyit nyom a latba Franczia ország ha akár barát, akár ellenség. Konstantin állitólag akkor kifejezte, hogy ha Franczia ország Angliával háboruba bocsátkoznék, nem Franczia ország huzná a rövidebbet. A franczia k valószinüleg most is ilyen birálatot akarnak provokálni, mert az ünnepélyes napon 100.000 katona lesz Párisban.

Konstantinápolyban a forrongás még folyton tart. A városban a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. A nagyobb mecsetekben pénteken heves, lázitó beszédeket tartottak az örmények ellen, kik az ozmán birodalom összes bajainak okozói. Az ifju-törökök is falragaszokat függesztettek ki, a melyekben a helyzetet tarthatatlannak, a kormányrendszerben való változást mellőzhetetlennek mondják; a falragaszokat azonban a rendőrség eltávolittatta. Ma ünneplik a szultán trónraléptének évfordulóját, mely alkalommal uj kihágásoktól tartanak. A legutóbbi események következtében az ünneplés most távolról sem lesz oly fényes, mint máskor. Az ottomán bank — az épület bejáratainak és egyes lakosztályainak szigoru katonai őrizete mellett — ujból megkezdte működését; más bankházak is megnyitották pénztárukat. Mindenik előtt egy szakasz katonaság van felállitva; csak azok bocsáttatnak be, a kik személyazonosságukat igazolni tudják. Az örmény üzletek többnyire még zárva vannak. A konstantinápolyi események hirére a krétai forradalmi bizottság tagjai legközelebb, a már egyszer megtartani kivánt forradalmi nemzetgyülést ujból összeakarják hivni, mert remélik, hogy a mostani helyzet a legalkalmasabb arra, hogy Kréta-szigetének Görögországgal való egyesitését proklamálják.

A *Kelet-Szibériában* összpontositott orosz csapatok számát még egyre szaporitják s a csapatokat hadi létszámra emelik. Körülbelül 40.000 katona van most ott. A nyugot-európai határon összpontositott lovasság főparancsnokául a czár Lermontov vezérőrnagyot, a hires orosz költő unokaöcsését nevezte ki.

A *zanzibári események* gyors lefolyásuak lettek. Az angol ágyuk megszólaltak s a trónbitorló palotája romokban hever. Egy pillanatig sem volt kétség az iránt, hogy ez igy fog történni s az embernek csodálnia kell a megbuktatott Szaid Khalid vakságát, a mely vele csak egy pillanatra is elhitette, hogy akár csak egy pillanatig is ellenállhat néhány száz emberével, gyenge palotájában az angolok akaratának. Talán idegen segélyre, vagy a főváros fellázadására számitott, a mi mindjárt 100.000 embert tenne ki s ez már nyomna valamit a latba. A remény azonban megcsalta. Szaid Khalid tehetetlen menekülő s a hiveinek ellenállása nem tarthat sokáig. Nem szabad csodálni, hogy az angolok, a kik egy hatalmas északafrikai birodalmat akarnak alapitani Szudán visszahódítása után, erre a területre már jó eleve rátették a kezüket. Mindenesetre a zanzibári események a mozlim ujabb vereségét jelentik az európai civilizáczióval szemben.

A miniszterek itthon. Báró *Bánffy* Dezső miniszterelnök, báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter és *Lukács* László pénzügyminiszter a tegnapi nap folyamán Bécsből Budapestre utaztak. Ugyancsak tegnap tértek vissza vizeki *Tallián* Andor százados, a honvédelmi miniszter parancsőrtisztje, a ki a czár tiszteletére rendezett csapatszemle alkalmával miniszterével a király kiséretében vett részt és dr. *Lukachich* fogalmazó, a ki a pénzügyminisztert bécsi utjában kisérte.

A Zobor-hegyi ünnep.

— Az *Egyetértés* kiküldött tudósitójától. —

Nyitra város bástyáival szemben, a történelmi nevezetességü *Zobor* hegyen immár égnek mered büszkén, messze láthatólag az elmult ezredév emlékére emelt diszes obeliszk. Ott áll s hirdeti a magyar nemzet régi dicsőségét, nagy multját s ezerév után is létező jelenét. Ha a vándor átzarándokol majd a Beszkid ormán, megfordul Pannonhalmán, átkél a Zobor hegyén, megáll egy pillanatra az emlékkövek előtt, a melyek bizonyára az elmult és a jövő ezredév határköveiként fognak feltünni néki s hálaadó és könyörgő imára buzditják majd egyaránt.

A nyitrai emlékmü felavató ünnepélye, mely tegnap délelőtt folyt le, méltó volt a többi, eddig megtartott, hasonlatos ünnepélyekhez. A tegnapi ünnepen is megjelent a kormány egyik tagja a törvényhozóktól körülvéve s résztvett az ünnepben teljes lélekkel a vidék népe, a megye és a város közönsége is.

A tegnapi ünnepély fényét, pompáját, komolyságát mi sem zavarta a kellemetlen időn kivül, sőt akadt elég momentum a nép érdeklődésében, a közönség lelkesedésében, a mely még fokozta az ünnepi hangulatot, hozzájárult a szép és hazafias ünnepély diszéhez. Elismerés illeti Nyitra vármegyét és városát, mert tagadhatatlanul nagyban, sőt mondhatni nem is remélt módon járult az ünnep emeléséhez, s megmutatta, hogy Nyitra közönsége az uj ezredév hajnalán is ősi erényekben ősi szokásokban s hazafias érzelmekben megmaradt a régi.

A felavató ünnep.

Hüvös, borongós időre virradt tegnap Nyitra lakossága és vendégsége. De a kellemetlen idő daczára nagy élénkség uralkodott az utczákon már a hajnali órákban s reggel 7 óra tájban már alig lehetett mozogni a nagy tolongásban a városháza és a megyeháza környékén.

A város reggel 8 órakor nagyon rövid ünnepi ülést tartott, melyen *Kostyál* Pál polgármester mondott alkalmi beszédet.

Nyolcz óra tájban gyülekezett az ünneplő közönség a vármegyeházán, a honnan azután hosszu menetben, óriási kocsisorban vonult ki a Zobor-hegyre.

A hegy tetején levő emlékmühez mintegy másféláráig tartó, meredek hegyi ut vezet, a melyen körülbelül ezer hintó, fogat, szekér vonult fel. A meredek kapaszkodókon bizony bajos volt a feljutás s egy-egy fővárosi vendég itt-ott elég kellemetlenül érezte magát a kissé veszedelmes utakon. Mindezek daczára szerencsésen jutott fel mindenki a hegytetőre.

Tiz óra tájban végre együtt volt a társaság a hegytető sikján, a melynek legnagyobb részét már elözönlötte az ünneplő nép.

Az ünnepély *Bende* Imre nyitrai püspök miséjével kezdődött.

A mise után a püspök a következő beszédet mondotta:

Bende Imre püspök beszéde.

Nagyméltóságu miniszter ur! Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Midőn az Ur az ő örök szándékainak hü szolgáját Mózest nagy missziója végén Nébó hegyére vezette, megmutatta neki a földet, melyet atyáinak igért s a melybe népeinek bemennie kellett. A nagy szolga lelkében feltünt a mult a maga nagy vázlatában, csodálatos küzdelmeivel: a mindenható vezérlő kéz csodálatos történelme. Egyben előtte a föld, mely ezentul nemzetének földi öröke leend, valamint egy fenséges hivatás szintere, melyet a kiválasztás e népének biztató igéretek, földöntuli igazságok és egy nagy reménységnek fénye mellett az élő örök igazság érdekéből, az egész emberi nemzet javára betöltenie kellett; és profétai szemeivel látta, hogy népének jutalma vagy büntetése, dicsősége avagy megaláztatása, szabadsága vagy rabszolgasága attól fog függni, ha vajjon fényes hivatottságát hiven követi-e, vagy azt hütlenül elhagyja.

Én magam is uram Istenemnek szegény szolgája, egyházam és hazám hü sáfárja, midőn ezen a napon hazafias szíveik nagy ünnepén, önök buzgó részvéte mellett hálából egy ezredéves multunkért és megszentelendő hazájuk iránt való kegyeletes megemlékezésüket, melyet egy ujabb évezred századainak hirdet e hatalmas emlékkő, bemutattam keresztény oltárunk kövén az egyedüli világosság és az örök szeretet áldozatát és önök körében itt e hegyen állok, melyhez nemzeti dicsőségünknek, őseink vitéz karjainak egy fényes epizódja van kötve, lelki szemeim előtt feltünik hazám multja teive hősiességgel, melylyel egy maroknyi nemzet daczolt tiz század viharaival és vérével igazolta fenmaradása szent jogát; mi több, telve azon csodálatra méltó bölcsességgel, a melylyel társadalmi és állami életének alkotásait, a szabadságnak és rendnek, a jognak és fegyelemnek csodálatos szervezetét saját géniuszából, mintegy önön lelkéből teremtve, biztositotta egy évezredes életét, megvetette az idők változandóságai közepette a nemzeti fejlődés biztos feltételeit, valamint a jövendő évezredek biztos utvezetőjét, sőt a mi legfőbb, tündöklött az én nemzetem a keresztény vallás fényében, termékeny volt és hatalmas keresztény erényekben. E földöntuli forrásból merité szenvedéseiben a kitartást, dicsőségében az önmérséklést, életében az önmegtagadásnak, az önfeláldozásnak, a szeretetnek erejét, ebből kulturájában az igazság vezérlő és szabályozó fényét böles haladásában az ihletet. E fensőbb világnál ápolta az ő szeplőtlen családi tüzhelyét. Ez isteni erő övedzé dicsfénynyel a koronát, ez eszményitette és szabályozta szabadságszeretetét, ez adta törvényeire a legmagasabb szentesitést. Ez isteni erő, midőn őt az örökkévalóságba emelte, egyben egy örökkévalóságra biztositotta lételét.

Ha van nemzet, mely az ő történelmében, ezeréves multjának fényes tradiczióiban, az igazságnak és jognak, egy bámulandó nemzeti életnek, a lélekkel összeforrt kereszténységnek, a keresztény heroizmusnak fényes apologiája — az én nemzetem az. Avagy másként volna? Mondottak igazolására könyvet kellene beszélnem.

Elég nekem önök előtt, mindenki előtt ismert, tehát czáfolhatatlanul bizonyító dolgokra, adatokra visszamennem. Nemzetünk történelme, a mióta vitéz karokkal, fényes győzelmek árán magának e hazát megszerezte, lánczolata lett egy soha meg nem szakadt küzdésnek és szenvedésnek. Soha nemzet annyit nem küzdött és szenvedett. Vérzett önmagáért, vérét ontá másokért s a mi mindig gondviselésszerü, mint hü és hőssziva bástyája minden cziviliczáció anyjának — küzdött, vérzett egy nagy eszméért, czélért. És ezen magas missziója iránt tanusitott hüségével, sziv-vérének nagy érdekek szolgálatában bizonyitott mártiriumával kivivta magának ezeréves létét, jogot nyert egy örökkévalóságra.

Csodálatos uraim az isteni gondviselés intézkedése, hogy az élet legmagasabb czéljaiért vivandó harczra, mely elvégre is az egyedi épp ugy, mint a nemzeti életnek förendeltetése, — gyakran a kisebb nemzeteket választja ki, melyeket e végből kiváló jog és szabadságszeretettel és bölcsességgel párosult szivós kitartással ajándékoz meg. Ebben a kiváltságban kiváló módon osztozott a magyar is.

Midőn Szent István — áldott és tisztelt legyen emlékezete mig magyar él e hazán — a magyar állami élet karakterét a kereszténység fenkölt szellemével és örök életü társadalmi és erkölcsi elveivel forrasztotta össze és evvel államiságunknak és törvényeinek megadta a szilárd fennállás s biztos haladás feltételeit, megindult és a századok változandóságai közepette fejlődött, megizmosodott az a nemzeti voltában magában álló, rendezettségében páratlan, valamint állandóságában még alkotó és fentartó bölcsességre való állami és társadalmi élet, melynek életerején egy évezrednek ellenséges viharaival daczolt a magyar.

És kérdem én egész büszkeséggel: volt e nép mint a magyar nemzet, mely a mellett, hogy törhetlen állhatatossággal, kipusztithatlan életerejének szivósságával ragaszkodott szabadságához, nemzeti jogaihoz, másrészt meg a nagy lelkeket jellemző fegyelmezettséggel mindig meghajlott a rend, a törvényes felsőbbség és a saját lelki valójából kinőtt törvények ereje előtt? volt e nép, mely kifejlett jogérzete mellett oly megingathatlan hüséggel lett volna felkent királyához? Nincs bizonyára nemzet, mely a dinasztikus hüség annyi nagy alakjait és áldozatait mutathatná fel mint a magyar. Oh nemzetem te voltál egy élő, tiz század fényes tetteivel beirt kodexe a szabadságnak és a rendnek, a hüségnek és nemzeti érzületnek.

A mi azonban a magyar nemzetnek kiváló küldetése volt, a mi fényes történelmének buzditásul és utánzásul reánk maradt tradicziónak földöntuli diesfényt kölcsönöz, a mi nemzetünket a multban főleg nagygyá és erőssé, a jó ellenei előtt félelmessé tette, az Szent István szelleme, a nemzetet átható, lelkesitő, az élő kereszténység szelleme volt. A kereszt, melyet templomaira illesztett, mellén hordott és szivébe zárt, melyet kardjára erősitett, mely szabadságának és nemzeti jogainak fényes szimbolumán a szent kereszt ékeskedik; az Ur, kit oly hiven követett, kihez történelmében oly hasonlóvá lett, volt az ő erényeinek istápja, melyeket a világ annyira bámult, volt szeplőtlen családi tüzhelyén a melengető láng, volt társadalmi életének utvezetője, törvényeinek szent forrása, szabadságának, nemzeti érzületének palladioma. Ez adta diadalmaiban a mérsékletet, szenvedései között a türelmet, küzdelmeiben a hazaszeretet hősiességét és önfeláldozását. A kereszt iskolája tette a magyart nagygyá és bölcsecsé. Ez adta neki ama valódi nagyságot, azt a bámulatos erőt, melylyel egy hosszu évezreden át hiven kitartott feladatai mellett és feláldozta magát nagy czélokért.

Lelkem büszkeségével, itt ez emlékezetes helyen, hazám szine előtt teszek tanuságot, hogy nemzeti multunk történelme: a kereszténység történelme, hogy jámbor őseink élete egy megtestesült evangelium, melyben az Ur utjai nyilvánultak meg és hatalmas keresztény erények vették fényöket jelen időnkre is és a melyet mint diesőséges multunk, keresztény ősiségünk megbecsülhetlen örökségét vettük át; egyben egyedül biztos utirányitóul, egyedül való biztositékául egy második évezrednek.

Mi, kik e kimondhatatlanul nevezetes évbe léptünk, kiknek lelki szemei előtt tiz századnak diesőséges történelme áll, kik ezen esztendő válutján át egy kérdéses jövőbe lépünk, kik őseinktől egy ezredéves szép hazát tartunk örökül, melyet apáink szivök vérével, lelkök tiszteletreméltó erényeivel megszereztek és sértetlenül megőriztek, fentartottok — egyben szent osztályrészül kaptuk, hogy multunk fényes nyomain, igaz példái után indulva, e drága örökséget megőrizzük, sértetlenül megtartsuk és a jövendő időknek biztositsuk.

Nagy feladat főleg nehéz időnkkel szemben, mely annyi ürt vágott a mult és jelen között, mely annyi aranyszálat tépett szét, melyek bennünket az ősiséggel összefüztek. Egy jövendővel szemben, melynél annyira kell félnünk, mi minden nem lesz többé oly sok szent és jogos dologból és szintoly bizonytalanok vagyunk a felől, mi jön majd helyökbe.

Pedig aggódó tévedéseinkre a felelet oly egyszerü, a követendő utirány oly világos. A jövőre irányitandó munkásságunknak egy nagyon határozott szabálya van, az élettel igazolt rövid, de megdönthetlen igazság: a jövőnek kulcsa a multban van, valamint minden intézmény csak azon az alapon fejlődhetik, a melyen épült, s melyet a mult hason tapasztalatai jónak és szükségesnek beigazoltak. Már pedig nincs más alap, «mint a mely megvettetett, az Ur Jézus Krisztus.»

Országszerte nagy nemzeti örömmel, hazafias szíveink szent ünnepeként üljük meg ezredévi ünnepünket, nemzeti diesőségünk nevezetes tényét, helyeit emlékekkel örökitjük meg, ennek jele a mai ünnepély és ez a hatalmas emlékkő, melyet nagy multunk, nemzeti életünk diesőségére, itt e hegy közelében honfoglaló őseink által kivivott nagy győzelem emlékezetére emelt a honfiui kegyelet és Isten nevében ezennel megáldom, sőt ünnedeljük az fejlett kulturánk eredményeinek kiállításával is. Nagyon helyesen teszszük!

De emellett ne feledkezzünk meg arról, a mi annál sokkal fontosabb, sokkal indokoltabb. Gyüjtsük össze ősiségünk nagy és tanulságos emlékeiből mindazt, a mit abban dicső apáink erős és hüséges magyar szelleme, hazafias lelke, törhetlen dinasztikus hüsége, lángoló szabadságszeretete, államfentartó bölcsesége, valamint azoknak hithüsége, az evangélium talajából kifejlődött erényessége, Krisztus iránti határtalan buzgalma megörökitett. Ez emlékeket, mint megannyi drágakövet, gyüjtjük nagy gonddal, vegyük be lelkeinkbe, azokkal ujitsuk fel nemzeti életünket, azok erejével lépjünk be egy második évezredbe. Mert bátran mondom ki, ezek nélkül egy második évezredet, sőt egy évszázadot is alig fogunk megérhetni.

Te pedig örök Urunk, könyörület Istene, irgalmazz a te magyar népeden, melyet e hazába vezettél, atyai kegyességeddel egy ezredéven át megtartottál, atyáink erényeiért, magyar szenteink érdemeiért, égi nagy királynénk nagy közbenjárásáért kérünk, tarts meg minket magyaroknak, törvényeink tiszteletében, jogaink iránti ragaszkodásunkban, szabad hazánk szeretetében. Áld meg munkánkat honunk javára, küzdelmeinket, ha kell harczainkat annak diesőségére.

Tartsd meg sziveinket apostoli királyunk iránti hüségben. Szent hitünk fénye világoskodjék lelkeinkben, egyszülött fiad szeretetével teljék be szivünk, legyen a szép Magyarország a keresztény életnek, a keresztény erényeknek virágos kertje; a te szent kereszted diesősége. — Örök Isten! Áld meg e hazát, áld meg kegyelmeiddel a te néped felkent atyját. Szent kegyelmed velünk, atyai szemed jóságos tekintete rajtunk, védő karjai feletünk az évek ezrein át! (Lelkes éljenzés.)

Zajos éljenzés kisérte e szavakat, melyeknek elhangzása után *Berczik* Gyula müszaki tanácsos lépett a miniszter elé, jelentve, hogy az emlékmü készen van s a felavatás megtörténhetik.

Erre *Perczel* Dezső belügyminiszter felment az e czélra földből hányt emelvényre, melyet lombsátor fedett s a következő ünnepi beszédet mondotta:

Perczel beszéde.

Összegyültünk e kies fekvésü hegytetőn, melyről a világ három tája felé szebbnél-szebb kilátás nyilik, hogy hazafias érzésünk egész melegével üljük meg az idei országgyülés rendelkezése által itt a Zobor ormán létesittetni rendelt és immár szemeink előtt büszkén ég felé emelkedő emlékoszlop zárkövének letételét és hogy régi hagyományos szokás szerint ünnepélyesen avassuk azt fel, összegyültünk és a mint itt vagyunk, bennünk és általunk ez órában megjelen itten a Zobor ormán az egész magyar nemzet. (Lelkes éljenzés.)

Megjelen az egész magyar nemzet ép ugy, mint azon honfitársaink által is azokban, a kik a mult napokban Pannonhalmán, a kik röviddel előbb Munkácson és ismét korábban Pusztaszeren megjelentek, kétségtelenül mindig ott volt és mindig ott lesz az egész magyar nemzet. (Éljenzés.)

Összegyültünk itt társadalmi, vallási, nemzetiségi, pártpolitikai különbség nélkül és egybeforrasztva legdrágább közös kincsünk, a hazaszeretet által. (Éljenzés.) A mi sziveinken át s a mi ajkaink közvetitésével az egész magyar nemzet ad itt hálát az egek urának az ősteni gondviselés iránt, azért, hogy egy ezredéven át tartotta fel ezt a hazát. (Zajos éljenzés.) Igen, egy ezredéven át, hivalkodás nélkül, kérkedés nélkül tehetjük hozzá, hogy egy diesőséges ezredéven át. Ismerjük mi kétségtelenül ezen évezred történetének minden egyes szakát, a mint hogy kell is ismernünk azt. Hisz a mult a jelennek az anyja, s a ki a kegyelet egész ihletettségével, egész melegével nem tanulmányozza a multat, nem értheti meg a jelent és ekként éretlen és készületlen lesz a jövőre. De bármennyiszer olvassuk és forgassuk is át ezen ezredév feljegyzéseinek lapjait, minden egyes alkalommal minden egyes lapnál mindig ujabb és ujabb gyönyör fogja kebleinket, mindig ujabb és ujabb kéj fogja el sziveinket, mindig ujabb és ujabb tápot hazafiui öntudatunk.

Ázsiából, a Kaukazus tájából megindult egy nem nagyszámu és csakugyan a népvándorlás akkori arányaihoz mérten mondhatjuk, egy maroknyi hősies, elszánt és vitéz nép és győzelemről győzelemre hágva diadalmasan tör magának utat és halad nyugotnak előre. A Kárpátokon is diadalmasan átjöve, itt megtetszik neki e szép ország, mely a Kárpátok alján a Tisza és Duna mentén elterül, elfoglalja azt s talán egyik legutolsó harczi sikerének színhelye épen e helyen van, a hol mi ma ezen ünnepet üljük. Elfoglalja e szép országot és örök időkre foglalja el, megszereti azt és megtelepszik rajta. Ijját leteszi, kardját hüvelyébe dugja és csak akkor rántja meginneed elő, ha önvédelemből arra kényszerül. (Éljenzés.) Harczi ménjét igába, nomád módon legeltetéshez szokott barmát ekébe fogja; a harczoktól megizmosodott karok ugyanazon ügyességgel és ugyanazon kitartással forgalják a kapát és a sarlót. Nemzedékről nemzedékre halad előre, a polgáriasodás és a müvelődés utján. Az unokák karjai már ép oly jelesen kezelik, ép oly jelesen forgatják a tollat és később a vésőt és ecsetet, mint az ősökéi a kardot. És rövid idő mulva az a nemzet, mely a Kárpátok alján megtelepedett, beilleszkedik tökéletesen uj, európai helyzetébe, felveszi a kereszténységet, megteszi mindazon intézkedéseket, a melyek egy életerős állami szervezet megalkotására szükségesek, de mind a mellett hiven megőrzi tipusát és megmarad egészen magyar nemzetnek. (Eljenzés.)

Sorsa hol jól, hol balul foly, napja hol magasan ragyog, hiszen a történelem mutatja, hogy voltak idők, a mikor határait három tenger nyaldosta, hol ismét alkonyatra száll s nem egyszer a testvérharcznak fellegei homályositják el s jött idő, a mikor hosszu, igen hosszu 200 éves sötét éjszakába merült. De a szabadságnak fénye nem tette elbizakodottá, ép ugy, mint szenvedéseinek sulya alatt nem tört meg és nem csüggedett s ezer évnek viszontagságai mellett is ezer év után megifjodottan és megerősödötten él ma is e hazában (Eljenzés), él és virágzik. (Megujuló éljenzés.)

Őshonából magával hozott erényeinek, kiváló tulajdonságainak három legjelesebbikét: a vitézséget, a fejedelemhez való hűséget és a határtalan szabadságszeretetet, az a tiz század, a mely elmult felette, nem hogy gyengitette volna, sőt jellemének, karakterének egyik legsajátosabb jellemvonásává tette. (Zajos éljenzés). És épen ezen kiváló tulajdonságai, ezen egyéni és politikai jellemét kiegészitő jellemvonása, társulva még az alkotmány és törvényei iránti szivós és kitartó ragaszkodással, társulva a kegyeletteljes vonzódással e haza drága földje, annak minden utolsó hantja és utolsó rögéhez. Ezek képezik legbiztosabb zálogát jövőjének, ezek képezik legmegnyugtatóbb és legbiztosabb alapját a nemzet jövő fennállásának. Hogy ez valóban igy legyen, hogy sok, sok ezredéven át éljen e nemzet és sokáig viruljon e hon, hogy Isten áldása kisérje azt, Isten adjon neki békét, nyugalmat és ezeknek természetes következményeit, anyagi jóllétet, szellemi fejlődést és előmenetelt, boldogságot, megelégedést, adjon neki minden időben oly igazságos, oly jóságos, fenköltszellemü és oly alkotmányszerető fejedelmet (Éljenzés.), mint a minőt szerencsések vagyunk most diesőségesen uralkodó királyunkban birhatni, a kinek jogara alatt szerencsések vagyunk befejezhetni az első ezredévet és megkezdeni a másodikat: ezért száll most a Zobor ormáról az egész nemzetnek hő imája és legmelegebb fohásza az egek urához; adja Isten, hogy ez igy legyen, hogy ez igy lehessen.

És te hideg kőoszlop, a melyet a nemzet kegyelete ideállitott, te hirdesd ezt soká, az idők végtelen végéig és érezze ezt és élvezze ezt a magyar nép boldog és megelégedett lakosságának sok-sok milliója. (Zajos éljenzés.)

Most pedig átadom ezen emlékoszlopot Nyitra vármegye közönségének és annak hazafias gondozására bizom annak megőrzését és fentartását. (Hosszantartó, zajos éljenzés.)

E beszéd elhangzása után *Craus* István alispán állott fel a pódiumra s mondotta el ünnepi beszédét. A lendületes beszédet, a mely nagy hatást keltett, az alispán következőleg fejezte be:

Az őszinte hála érzelmeitől és tuláradó hazafiui érzelmektől ilykép áthatva lévén, készen találnak bennünket arra, hogy ezen emlékmüvet és mindazt, a mit azzal a nemzeti kegyeletek és az ország közakarata azzal összeköt, ő nagyméltósága lelkes hazafias felhivása folytán hazafias gondozásba átvegyük, annak hü őrizetére magunkat és utódainkat ünnepélyesen kötelezzük. Bizunk teljesen népünk erre való képességében, jó lelkületében, romlatlanságában, ősi erényében, bizunk abban, hogy valamint eddig, nehéz viszonyok közt bár feltartóztattunk minden ellenséges áramlatot és sikerrel küzdöttünk a nagy állameszme uralmáért, a magyar állam tekintélyéért, a magyar kulturáért, az Isten kedvező kegyelmével törvényhozásunk, kormányunk és az országos közvélemény támogatásával erre jövőben is képesek leszünk.

A történelem lapjai e mellett tanuskodnak, tanusitják jelesül azt, hogy ezen vidék, ezen megye mindig becses és méltó alkotó része volt e hazának, annak lakossága hü őre volt mindenkor a törvényes rendnek, hü és odaadó támasza a törvényes hatalomnak.

A mult alapja és záloga a jövőnek és a mi egész életünk és fejlődésünk a mult hagyományaiban és tanulságaiban gyökerezik és ezen tanulságok és hagyományok megnyugtathatják az országos közvéleményt az iránt, hogy mi továbbra is hü letéteményesei leszünk bizalmának, pontos, szigoru végrehajtói a nemzeti közakaratnak.

Azon vármegye, mely átélte a tatárjárás minden borzalmait, Csák Máté kényuralmát, a török hódoltságot, melynek évszázadokon át része volt a hazát ért minden veszedelemben és ma a magyar kultura egyik legbuzgóbb előharczosa és sikerrel küzd minden destruktiv irány ellen, a jövőben is megállja helyét, bármily megpróbáltatások vannak számára fentartva és bármit rejt számára a mélytitku jövendő.

Az ős Nyitra, mely annyi ellenséget látott, annyi ostromot látott és vert vissza, mely a mi szenvedés és viszontagság után ma nem csak érzelemre, hanem nyelvre nézve is magyar csupán, magyar kultura forrásaiból táplálkozik és anyagi erejét meghaladó áldozatokat hoz, hogy a kulturális törekvések központja legyen és Érsekujvár, a mely oly hatalmas védbástyája volt nemcsak hazánknak, hanem Ausztriának is bevehetetlen várai a magyarságnak, Szakolcza is híven emlékeznék meg régi nagyságáról és hivatásáról, Sellye, Galgócz, Kosztolány, Holics, Kesseleőkő uj várakká lennének, a régi bástyák helyét emberi testek foglalnák el a Vág, a Morva völgyében, 100.000 hősi védő kar emelkednék fel, ha a trónt, a hazát, annak szabadságát, területi épségét, nemzeti egységét, a magyar kultura vivmányait veszély fenyegetné.

Nagy erő rejlik e vidékben, e vármegyében, csak egyesiteni, tömöriteni és fejleszteni kell e népet, mely egyszerüségnél, szegénységénél fogva részvétteljes támogatásra, vezetésre szorul, istápolni kell és én esdve kérem ezen ünnepélyes alkalommal hazám törvényhozóit és kormányát, legyen ezen jólelkü békés és munkás népnek állandó gondozói, törekvéseinek hivatott vezérei, irányitsák lelkületét és részesitsenek bennünket egyenletesen az állami tevékenység és gondozás jótéteményeiben, hogy zavartalanabbul több szerencsével haladhassunk, boldogulásunk utján és szerencsésebb viszonyok közt a jövő minden reményével adhassuk át ez emléket azoknak, a kik utánunk következni fognak és a kik hivatva lesznek folytatni azon munkát, melyet őseik megkezdettek, küzdeni azon czélokért és eszmékért, melyek bennünket lelkesitenek. Nyugodt fejlődésben nevelhessük fel az utónemzedéket, dinasztikus és hazafiui erényekben, képessé tegyük a trón és a haza igaz és eredményes szolgálatára, hogy a nagy ősök hüséges lelkével megtelve, e hazának áldozzon fel minden erőt és minden szerencsét. Isten után e hazának szeretetében egyesüljön szivének minden érzeménye.

És a mindenható, kinek áldását és kegyelmét oly megható módon esdette le kegyes főpásztorunk, ki látja szándékaink, czéljaink tisztaságát, küzdelmeink jogosult voltát, ki látja a hazának szent és igaz kultuszát, a mely hazát ő adta nekünk és azon lángoló honszerelmet, melyet ő oltott belénk, megvilágitja kegyelmének, malasztjának sugaraival, ezen hegyormokat, ezen völgyeket megvilágitja, a szegénység tanyáit megszenteli, munkánkat és törekvéseinket meghallgatja, imánkat meghallgatja, különösen azt, mely most milliók ajkáról száll trónja felé, hogy éltesse sokáig zavartalan és bőségáldásban nemzetünk atyját, szeretett királyunkat, áldja meg drága hazánkat, a népet, a földet és intézményeket, az ország törvényhozását és kormányát, hogy békében nyugodt és szerencsés előhaladásban fejleszhessük a haza minden erejét, nagyságát és dicsőségét.

Az alispán ezután arany emlékérmét nyujtott át a miniszternek, a melynek egyik oldalán a zoborhegyi emlék „Nyitra—Zoborhegyi honalapitási emlék" körirattal, másik felén pedig Nyitra város és a megye czimere diszeleg e körirattal:

„896—1896. augusztus 30."

Ilyen emléket számosat osztottak szét az ünneplő közönség között is. A szétosztott érmék, melyek részben ezüstből, részben sárgarézből készitvék, nagyon csinos kivitelüek. Egyedül a miniszternek átadott érem van aranyból.

Az emlékérmék átnyujtása után *Craus* alispán felkérte a minisztert, hogy az emlékoszlop felállitását megörökitő okmány felolvasását, aláirását s a megyei levéltárban elhelyezését engedje meg, mire Perczel miniszter igy felelt:

— Felkérem *Schober* Ernő képviselő urat az okmány felolvasására, a melyet ezennel az alispán urra, mint a megyei levéltár leghivatottabb őrzőjére bizok.

Erre Schober Ernő felolvasta az okmányt, melynek ez a szövege:

A magyar állam

I. Ferencz József

ő cs. és apostoli királyi felségének dicsőséges uralkodása és

losonczi báró *Bánffy Dezső*

miniszterelnöksége alatt az 1896. évben ezer éves fennállásának emlékét ünnepelvén, a törvényhozás az isteni gondviselés kegyelmét és a magyar nemzet államfentartó erejét tanusitó történelmi tény örök emlékezetére

Thaly Kálmán

országgyülési képviselő kezdeményezésére elrendelte és az ország hét pontján, a munkácsi várhegyen, a brassói Czenk ormán, a nyitrai Zobor-hegyen, a dévényi vártetőn, Pusztaszeren, Zimonyban és Pannonhalmán egy-egy maradandó jel állittassék fel.

Ez az emlékmü, melyet

bonyhádi *Perczel Dezső*

magyar királyi belügyminiszter az országgyülés tagjainak

Thuróczy Vilmos,

Nyitravármegye főispánjának, a vármegye és város hatóságának és nagyszámu ünneplő közönség jelenlétében 1896. évi augusztus hó 30-án avatott föl és mely ma

Berczik Gyula

müszaki tanácsos terve szerint készült, hivatva van egyrészt a Nyitra vára és vele az északnyugati országrészeknek Árpád vitéz hadai által történt elfoglalása emlékét megörökiteni,

másrészt pedig erről a hegytetőről szerteszét fel a haza bérczkoszorus határáig, le a Dunáig keletnek és nyugatnak, fennen hirdetni, hogy ennek a vidéknek a népe, mely magát ezt az emlékkövet kegyelettel vette gondos őrizetébe — nyelvben és szokásokban bár idegen, de érzületben mindenkor hüséges tagja a nemzetnek, rendithetetlenül megbizható támasza e hazának. Hirdesd te is azt, te emlékkő, időtlen időkig, honfinak és idegennek egyaránt és ezzel a magasztos hivatással állj, a mig a haza áll!

Az emlékirat felolvasását a *Himnusz* eléneklése követte, mire *a kirendelt honvédlegénység sortüzet adott* s táraczkok durrogása rázkódtatta meg a levegőt.

Ezután még Perczel miniszter köszönte meg a résztvevőknek megjelenésüket, mire a közönség szétoszlott: az előkelőségek visszahajtattak a városba, mig a nép ünnepre gyült össze a Zoborhegy erdejében s vig mulatozással töltötte a délutánt.

A diszebéd.

A délelőtti szép ünnepélyt, a melynek aránylag még türhető idő kedvezett, délután két órakor diszebéd követte a városon kivül eső honvédségi sátortáborban, a melyet sátortábornak hivnak ugyan, hanem azért nem sátrakból, hanem kőalappal épitett favázas barakkokból áll. Ennek az óriás kiterjedésü tábornak egyik nagy barakját és pedig a kantinos házához legközelebb esőt alakitották át meglepő ügyességgel a háromszáz teritékü diszlakomához szükséges étteremmé. A budapesti vendégek javarésze előbb bement a városba s átöltözködött s csak azután tért vissza a lakomához, mely a legkitünőbb hangulatban kezdődött meg.

A komáromi 12. számu gyalogezred zenekara előbb a pavillon előtt játszott, de csakhamar megeredtek az ég csatornái s zuhogott az eső, ugy, hogy a zenekarnak is be kellett jönnie.

Perczel Dezső miniszter pontban két órakor jött meg s az asztalfőn foglalt helyet. Tőle jobbra *Bende* nyitrai püspök, *Francsics* Norbert, *Ludvigh* Gyula, balra gróf *Apponyi* Lajos magyar udvarnagy, *Bolla* altábornagy, *Crausz* alispán, vele szemben a főispán és *Latkóczy* államtitkár ültek. A Nyitrán állomásozó honvédezred tisztikarának valamennyi százados és törzstisztjei megjelentek az ebéden.

A harmadik fogásnál *Perczel* Dezső belügyminiszter felemelkedett s a király és királyné egészségére ivott.

«Fenséges, magasztos ünnepet ültünk ma — szólott a miniszter. Fenn a Zobor tetején letettük zárókövét annak az emlékoszlopnak, a melyet a törvényhozás azon két hely egyike gyanánt jelölt ki, a hol a honfoglalás emléke maradandólag megőriztessék. Felállitottuk ez emlékoszlopot, hogy kifejezzük hálánkat a Gondviselés ama kegyeért, hogy ezen sokat hányatott, sok küzdelmen, sok balsorson, de sok dicsőségen is átment nemzetet ezer éven át fentartotta. Égbe küldtük forró fohászunkat azért, hogy jövőre se hagyja el kegyelmével a magyar nemzetet és ezen ünnep után összejöttünk, hogy ősi magyar szokás szerint lakomát üljünk. E lakomán is az első szó, mely ajkunkról elhangzik s az első pohár, a melyet emelünk, kit illethet mást, mint a legelső magyar embert, apostoli koronás királyunkat, azt a királyt, a kit mi, nemcsak a magyar emberrel veleszületett alattvalói ragaszkodásból, hanem hazafias lelkesedésből is tisztelünk. (Zajos éljenzés.) En azt hiszem, nem kivánhatok nemzetemnek jobbat, nem kivánhatok mindnyájunknak áldásosabbat, mint hogyha arra kérem az egek urát, hogy ő felségét, a mi dicsőségeson uralkodó jó királyunkat az élet leghosszabb koráig éltesse (Zajos éljenzés.): és nem kivánhatok ismét jobbat nemzetünknek, s nem fejezhetem ki jobban azt a mély hálát, a melylyel a nemzet királynénk iránt méltán viseltetik (Lelkes éljenzés.), mint ha azt kivánom, hogy az Isten felséges királyasszonyunkat, ez ország valóságos földi patronáját, nagyon sokáig éltesse. Poharamat a királyi párra s az uralkodóházra emelem. (Zajos éljenzés.)

A miniszter beszéde után, noha a miniszter az uralkodót éltette, a közös hadseregbeli zenekar, egyik képviselő tapintatos közbentárására nem a Gott erhaltet játszotta, hanem tust huzott, a mi általános megelégedést keltett.

Ezek után *Francsics* Norbert győri orsz. képviselő, a hazafias benczések érdemes tagja emelkedett fel helyéről s pohárral a kezében valóságos ünnepi szónoklatot mondott, nagy lelkesedés közt *éltette a hazát.*

A hatásos beszéd — melyet a társaság nagyobb része állva hallgatott meg — igy szólt:

Nagyméltóságu miniszter ur! Igen tisztelt honfitársaim!

Ezer éves történelmünk egyik részlete szól hozzánk a szomszéd oromról. Lelkem tekintete előtt megujul multunk képe s látom a diadalmi zászló büszke lobogását, hallom a győzelem örömrivalgását, látom a Nyitra partjain ezreit a vitéz daliáknak, szinte érzem száguldó paripáik alatt, mint rendül meg az anyaföld, csak ők, ők maradnak rendületlenek a honalkotás elesigázó munkájában.

Ez az eszme legyőzhetetlen ereje; ez duzzasztá az ifju keblet, aczélositá a férfikar izmait, ez késztété áldásosztásra a harczokban megvénhedtek reszkető kezeit.

Azután látom zoborhegyi egyszerü lakába mint vonul be a téritő szerzetes; nem e tájon ringott bölcsője s mégis fellelé honját e hazában, idegenből jött, de idegenszerü törekvéseket nem táplált soha; hallom szavait, melyeket uj testvéreihez intéz: «Hazát adtatok, szivemet adom oda viszonzásul; örömetek boldogságom, fájdalmatok igaz gyászom; hódolattal adózom uratoknak, mert uratok az én uram; tisztelettel a törvényes felsőbbségnek, mert a ki ez ellen vét, a haza oltárának mozditja meg egyik sarokkövét s koczkára teszi maradandóságát az egésznek.» Igy a hirdető.

Bajnoki vér megalapitá, oktató szó megszilárditá az alkotást; *az alkotás ezeréves beszélő emlékoszlopa te vagy szeretett honunk! Légy üdvöz hü fiaidtól ez ünnepélyes pillanatban!*

Megszentelt fogalomnak látszol csupán, s csodálatos valósággal egyesiten magadban mindent, a miért hevülénk, küzdénk és fáradánk; mindent, mi lelkesedést kelte, bizalmat gerjeszte, vagy a vész napjaiban sujtólag levert; mindent, a mit ész, erő és szent akarat nagyot és dicsőt ezer év alatt létesite.

Oltára nagy hazafias érzelmeinknek; *továbbra is érted szálljon gyermekünk imája, tiéd legyen az ifju tudásvágya, tiszta munkája a férfiunak, tiéd az agyastyán könnyüs-áldása.*

Oltár vagy, melyhez a duló szenvedélynek is el kell zarándokolnia, de azért, hogy önmagát emészsze fel az oltáron! *(Éljen a haza!)* Hosszantartó zajos éljenzés.)

Craus István alispán köszöntötte fel ezután a magyar kormányt és annak jelenlevő képviselőjét, *Perczel* Dezsőt.

Bolla altábornagy emelkedett fel ezután közkivánatra s katonás modorban, de rendkivül hazafias hangon s tősgyökeres magyarsággal mondott hosszabb pohárköszöntőt a megye tisztikarára s az annak élén álló főispánra. A generális, a ki szeretetreméltóságával mindenkit megnyert, beszéde elején hangsulyozta, hogy annyi szép beszéd után tőle valóságos katonai elszántság poharat emelni, de hát a katonának az a természete, hogy a mi a szivén van, azt kimondja. Nem hallgathatja el ő sem, mennyire örül e napon, a mely mindanynyiunknak, magyaroknak, ünnepe, a melyen mindannyiunk kebelét hazafias öröm dagasztja. Áttér ezután a polgári és katonai kar közt az ő honvédkerületében divó jó viszonyra s ezért elismerését, köszönetét fejezi ki. Különös hálával emlékszik meg arról a szives jóindulatról, melyet a megye mindenkor kimutatott a honvédséggel szemben s ezért a megye és a főispán egészségeért iszik. Igazi lelkesedéssel fejezi be a beszédét, ezzel a pár szóval: „És most uraim *harsogó hozzájárulást* kérek ez én éljenkiáltásomhoz, a mely a méltóságos főispán urnak szól."

A pohárköszöntő után perczekig tartott a taps és az éljenzés. *Janits* Imre Bende nyitrai püspökre mondott felköszöntőt, *Antal* Gábor ref. püspök pedig, reámutatva a vármegyéknek kivált nemzetiségi vidékeken nagy fontosságára, Nyitra vármegyére tósztozott.

Ezután *Csillagi* György anyakönyvi felügyelő, a vendégeket, s ezek közt a sajtó képviselőit, *Kostyál* Pál polgármester Budapest küldöttségét, *Forgó* István Kostyál nyitrai polgármestert és Thuróczy Vilmos főispán a szomszéd vármegyék jelenlevő küldötteit köszöntötte fel.

Czobor Béla a *herczegprimásra* és *Bende* püspökre mondott lendületes, nagy tetszéssel fogadott pohárköszöntőt.

Végül *Lőrinczy* György, a F. M. K. E. titkára bejelentette, hogy Zsilinszky Mihály államtitkártól üdvözlő távirat érkezett.

A társaság a táviratot lelkesen megéljenezte. Öt óra tájban bontották meg az asztalt, a miniszter és a budapesti vendégek a vasuthoz hajtattak és visszatértek a fővárosba. A különvonat vasárnap este 10 órakor érkezett a nyugoti pályaudvarba.

A tetétleni Árpád-emlék leleplezése.

— Az *Egyetértés* kiküldött tudósitójától. —

Nagy-Kőrös város közönsége, önmagához és multjához méltóan csatlakozott tegnap az ezredévi ünnepségek sorozatához. A tetétleni pusztán, hol a honfoglaló Árpád pihenőt tartott vitézeivel, szép emlékszobrot emelt, mely az Árpád halomról hirdeti a magyar nemzet ezeréves dicsőségét.

Tegnap leplezték le az emlékművet s az ünnepélyen képviselve voltak Pestmegye összes városai és községei is ezrivel özönlött Nagy-Kőrös és környékének lakossága a tetétleni pusztára.

Az ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődött a Hymnuszszal, melyet a nagykőrösi dalárda énekelt *Hegedüs* Endre karmester vezetése alatt; ezután *Póka* Nagykőrös város polgármestere szép beszédben méltatta az ünnepély jelentőségét. A lelkes éljenzés csillapultával *Gerenday* Béla akadémiai szobrász az általa müvészies kivitelben készitett szobrot Nagykőrös városának átadta. A dalárda a «Szentelt hangok» czimü dalt énekelte, a mire H. *Kiss* Kálmán ev. ref. tanitóképezdei igazgató tartott emlékbeszédet.

Beszédében kifejtette, hogy az isteni gondviselés mint őrizte meg vész és vihar közt a magyar nemzetet. Rövid körmondatokban elmondta a nemzet ezredévi küzdelmeit, végül kitartásra és egyetértésre buzditotta a megjelenteket.

Molnár Gedeon városi főjegyző felolvasta az alapkőbe helyezendő emlékiratot, melynek utolsó passzusa a következő:

Ma csöndes már a tábor helye s ők
Alusznak régen a honkeresők.
De te virulj lábuk nyomán Tetétlen
Boldog nép lakozzék téreden.
Mond a világnak: hogy él és akar
Élni végtelenig itt a magyar!
S álljon ez emlék a multak jele,
Kimélve banjon a vész is vele!

A dalárda erre elénekelte a «Nemzeti zászló» czimü dalt, mire *Dayka* Gábor elszavalta *Telkes* Béla pályadijat nyert alkalmi ódáját.

Ezután Eötvös Károly tartott formailag és tartalmilag egyaránt szép beszédet s *Filó* Lajos ev. ref. lelkész mondott megható imát és áldást, melyet a következőkkel fejezett be:

Felséges Ur Isten, ég és föld ura! Most már bezárjuk ünnepélyünket s eltávozunk a nemzeti kegyeletnek ezen szent helyéről: de a te segedelmed ne távozzék el mi tőlünk, hanem meghallgatván hozzád felbocsátott könyörgésünket, mint ahogy azt ezen napon, tán ezen órában, fent északon Zobor hegyén is, ugyancsak évezredes emlék felállitásánál, honfitársaink bizonyosan kérik.

Add meg hazánkat, koronás királyunkat, nemzetünket és áldj meg mindnyájunkat s a vallás által megszentelt hazafiui érzelmeket lebegtesd szüntelen ezen emlék körül.

A nagykőrösi dalárda a Szózat eléneklésével fejezte be a fényes hazafias ünnepélyt.

Az ünnepély után a meghivott vendégeknek háromszáz teritékü lakomát rendezett Nagy-Kőrös város, melyen az első felköszöntőt *Póka* polgármester mondta a királyra, majd *Filó* esperes a magyar nemzet fejlődésére és gyarapodására emelte poharát. *Eötvös* Károly Nagy-Kőrös város polgárságát és annak hazafias tiszti és lelkészi karát éltette. *Gullner* képviselő Abony város lelkes polgárai egészségére üritette poharát. *Kiss* képezdei igazgató a magyar sajtóra emelte poharát, mire *Szatmári* Mór az *Egyetértés* vezérczikkirója megköszönvén a magyar sajtó kitüntetését emelkedett hangu beszédben Nagy-Kőrös város polgárságát köszöntötte fel. Nagy-Kőrös város polgársága akkor, a mikor bizalmával és szeretetével Eötvös Károlyhoz csatlakozik, a magyar sajtót is megtiszteli, hiszen Eötvös a magyar sajtó egyik atyamestere. Nagy-Kőrös város polgársága e mellett nagyszerü hazafiérzésének a tetétleni emlék felállitásával oly fönséges tanujelét adta, melyből a magyar sajtó munkásai is lelkesülést merithetnek. Üriti poharát arra a polgárságra, mely a magyar ember igaz tipusa és példányképe. (Hosszas, zajos éljenzés.)

Ezután ismét *Eötvös* Károly szólalt fel és meleg szavakkal köszönte meg a rá mondott felköszöntőt. Lelkes éljenzéssel fogadták *Gubody* czeglédi polgármester felköszöntőjét is, a ki a vendéglátó Nagy-Kőrös városát éltette.

A nagy társaság csak estefelé oszlott szét.

Választási mozgalmak.

Miskolczról táviratozzák nekünk, hogy *Herman* Ottó tegnap nagy közönség mellett tartotta ott meg beszámolóját, melyben ugy a néppárt, mint a szocziálista párt törekvéseit egyaránt elitélte. A kiegyezést és a kvótát természetesen ellenzi és sajnálattal emlékezett meg a pártszakadásról. Beszédét, melyben a választási mozgalmakat és a Balkán-politikát is érintette, nagy tetszéssel fogadták.

A gödöllői kerületben a *Kossuth* Ferencz elnöklete alatt álló függetlenségi és 48-as párt hivei a pártszervezkedés czéljából a következő felhivást bocsátották közre:

Tisztelt polgártársak! A fájdalom, a mély bánat, mely *Kossuth* Lajos nagy hazánkfia halála alkalmával szivünkben gyökeret vert, záloga és bizonyitéka annak, hogy az ő neve szent előttünk. A sok köny, mely e szomoru alkalommal hullott, megerősitett bennünket abban a hitben, melyet ő hirdetett és a mely a magyarok szent hite: a szabadság, egyenlőség és testvériség. Az ő nagy neve ugy van megörökitve szivünkben, hogy azt senki onnan ki nem tépheti, el nem homályosithatja. Az ő lelke itt él közöttünk, ez melengeti fel szivünket és erősiti elvünket, melytől eltántorodni az ő szent emlékének és halhatatlanságának őszinte dokumentálása miatt nem lehet, nem szabad.

A glória, a mely a szent sirból diadalmasan emelkedik ki, rászállott fiára Kossuth Ferenczre, mint legdrágább atyai örökség. Kossuth Ferencz jellemszilárdsága érdemessé tette őt ezen fényes atyai jusra. Kossuth Ferencz nem örökölt vagyont, kincset, sem rangot, hanem örökölt egy elvet, melyet féltékenyen őriz és ez az elv összeolvad a nemzettel, mert mindnyájan hazánk függetlenségét óhajtjuk, azt a tiszta függetlenséget, melyet megboldogult Kossuth Lajos apánk méltó fiára hagyott. És mi ezt az elvet valljuk, a mire Kossuth Lajos tanitott és melyet fia hirdet a nemzet függetlenségeért. Mi Kossuth Ferencz elvéhez csatlakozunk, ezért lelkesedünk, ezért dobog szivünk minden csepp vére.

Mélyen tisztelt polgártársak! Ha él bennetek a függetlenség szép eszméje, ha igaz független elvüek vagytok, nem fogjátok ti is azt a függetlenséget vallani, a mit Kossuth Lajos apánk fiára hagyott? Mi csak egy függetlenséget ismerünk és ezt csak egy Kossuth Ferencz tudja diadalra juttatni, a ki dicső apja hitvallásában nevekedett fel, más függetlenséget nem ismerünk és nem ismerhetünk. Ezért mi csak Kossuth Ferencz zászlójához csatlakozhatunk, a melyre a meghamisithatatlan elv van irva. A ki nem csatlakozik ahhoz, az megtagadja a függetlenséget, nem becsüli meg azt a zászlót, melyet Kossuth Lajos adott a nemzet kezébe, megtagadja kegyeletét, melylyel Kossuth Lajosnak tartozik.

Mélyen tisztelt polgártársak! A kerület független polgárainak többsége Kossuth Ferencz zászlójához csatlakozik, hü marad ahhoz a zászlóhoz, melyet dicső apjától örökölt. Ne áldozzuk fel a kerületet, hanem csatlakozzunk a többséghez, a Kossuth Ferencz-párthoz, mert csak egyedül az képes hazánk függetlenségét diadalra emelni. Bennünket nem személyes okok vezérelnek a Kossuth Ferencz-párt szervezésére, hanem egyedül az elv, a függetlenség érdeke, ezért kérjük polgártársainkat, legyenek hivei annak a zászlónak, melyhez Kossuth Lajor neve füződik, csatlakozzanak pártunkhoz és tömörüljenek egy táborba, ahhoz a táborhoz, mely egyedül hivatott a kerület függetlenségét képviselni.

Ujpest, 1896. aug. 30.

A Kossuth Ferencz-párt szervező-bizottsága.

UJDONSÁGOK.

— aug. 31.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése augusztus végén lejár, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt — kr
Negyedévre	5 „ — „
Egy hóra	1 „ 80 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a „*Divatszalon*"-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron:* egész évre 4 forintért, félévre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon is küldhetők.

A kiállitást látogató közönség figyelmébe.

Az országos kiállitásra jövő vidéki közönség kényelmére kiadóhivatalunk a következő intézkedéseket léptette életbe:

1. Vidéki előfizetőinknek a kiállitás egész tartama alatt bármikor itt tartózkodásuk egész ideje alatt ***dijtalanul*** *házhoz küldjük a lapot, a nélkül, hogy a vidékre járó példányt ez idő alatt megszüntetnők, ugy hogy azt az otthon maradt családtagoknak sem kell nélkülözniök.*

Felkérjük tehát t. vidéki előfizetőinket, hogy a fővárosba való utazásuk előtt tudassák velünk pontos budapesti czimüket és azt, hogy mely napokon (öszszesen hány napig) kivánják a lap házhoz küldését. E bejelentéshez mindenkor egy használatban levő czimszalag mellékelendő.

A bejelentés a kiadóhivatalban élőszóval is történhet.

2. Olyanoknak, a kik nem előfizetői a lapnak de azt ittartózkodásuk alatt járatni óhajtják, számonkint 6 kr. felszámitása mellett tetszés szerinti, bármily rövid időtartamra házhoz küldjük a lapot. A ki például 5 napra jön Budapestre, az beküld hozzánk (akár levélbélyegben is) 30 krajczárt és megirja, hogy mely napokon hova küldjük a lapot.

A pontos küldésért, ha a bejelentés idejekorán megtörtént, szavatolunk.

Lapunk azonkivül a főváros minden jobb tőzsdéjében és ujságárusitó helyén számonkint 6 krajczárért a kora reggeli órákban kapható.

Tisztelettel

az EGYETÉRTÉS kiadóhivatala.

— ***Személyi hirek.*** *József Ágost* főherczeg és neje *Auguszta* főherczegnő tegnap Bécsből Pozsonyba utaztak. — *Erzsébet* főherczegnő, *Stefánia* özvegy trónörökös leánya Mürzstegből, a hol hetek óta időzött, tegnap visszaérkezett Laxenburgba. — Gróf *Széchenyi* Gyula magy. kir. főlovászmester ma Bécsből visszautazott Reichenauba. — *Ottó* főherczeg tegnap Bécsből Stockerauba utazott, hogy a 10. és 17. lovasdandár zárgyakorlatain részt vegyen. — *Metiann* aradi és *Popea* karánsebesi gör. kath. keleti román püspökök tegnap Nagyszebenbe érkeztek, hogy a Gozsdu-féle alapitvány bizottságának ülésén és a metropolita-konzisztóriumon részt vegyenek.

— **A czári látogatás után.** Csak most, a czári látogatás után kerülnek nyilvánosságra a czári látogatás apró részletei, a melyek többé-kevésbbé jellemzők voltak az egészre is. Egy ilyen érdekes részlet volt az, hogy a czár ujnak és nem éppen kellemesnek tartotta azt, hogy a nép egészen közel érkezett a fogatához. De meglepetését gyorsan leküzdötte és azután ő is követte királyunk példáját, barátságosan szalutálván vissza a tömegnek. A N. Fr. Pr. értesülése szerint ugy II. Miklós czár, mind pedig a czárné jó benyomásokkal távoztak és meg voltak hatva a király és a királyné vendéglátásától. A czári pár elutazása után — mint már megirtuk — a király a Burgba, a királyné pedig csukott kocsiban a lainzi kastélyba hajtatott, mig *Stefánia* és leánya *Erzsébet* főherczegnő tegnap Mürzstegből visszatérve, szintén a Burgba hajtatott. *József Ágost* főherczeg és neje tegnap délután 2 órakor Brünnbe utazott, mig *Ferencz Ferdinánd* főherczeg Bécsben maradt. A főherczeg legközelebb a Wartholz villába utazik. Gróf *Kapnist* orosz nagykövet és neje Gutensteinba utaztak, mig *Ottó* főherczeg Stockerauba utazott, hogy résztvegyen a hadgyakorlatokon. A katonai napiparancs ma a következő passzust tartalmazza:

„Legfelsőbb helyről érkezett parancsra a következőket kell kihirdetnem: Ő cs. és kir. apostoli felsége a ma saját legmagasabb parancsnoksága alatt ő felsége II. Miklós orosz császár előtt történt diszkivonulás fölött *gr. Uexküll-Gyllenband* hadtestparancsnok, parancsnokló tábornoknak legmagasabb különös megelégedését kegyeskedett kifejezni. Ő felsége örvend a 2-ik hadtest körébe tartozó csapatok különösen szép magatartása és külseje fölött.

Uexküll s. k.

— **A schönbrunni szinház.** Emlitettük a napokban, hogy *Mária Dorottya* főherczegnő esküvője a schönbrunni kastély kápolnájában fog végbe menni és a lakodalmi ünnepségekkel kapcsolatban diszelőadás is lesz a kastély szinházában. Ezt a szinházhelyiséget 1873 óta nem használták ugy, hogy most gyökeres átalakitásokat kell a már kissé kopottas helyiségekben végezni. A kis szinházban mindössze 168 néző részére van hely. A restaurálási terv szerint a szinházba villamos világitást fognak bevezetni, mindent ujonnan aranyoznak, átfestenek, a menyezet freskóit ujra festik, uj függönyt készitenek és az ülőhelyeket damasztal ujonnan kárpitozzák. A földszinten tiz sor karszéket állitanak fel, hasonlókat az udvari opera karszékeihez. Az elsőemeleti erkélyt tágas udvari páholylyá alakitják át, a melynek két oldalán kisebb páholyok lesznek a suite részére. Azonkivül még 6—8 uj páholyt épitenek az első emelet magasságában, ugy, hogy a szinházban legalább háromszáz néző részére lesz hely. Gondoskodva lesz még megfelelő öltözőszobákról, theázó szalonról az udvar számára és étteremről. Néhány nap előtt herczeg *Lichtenstein* főudvarmester vezetése alatt egy bizottság mindent gondosan megvizsgált a szinházban és ennek a vizsgálatnak az eredménye az a restaurálási terv, a melyet fentebb ismertettünk.

— ***Ferencz Ferdinánd főherczegről.*** *Ferencz Ferdinánd* főherczeg legközelebb meglátogatja a wartholzi kastélyban nyaraló családját. A főherczeg, a kinek egészségi állapota az utóbbi időben nagyon javult, a wartholzi kastélyból a részére most berendezett iikersani kastélyba költözik át. A kastély a király tulajdonát képezi és ő bocsátotta azt a főherczeg rendelkezésére.

— **Házasság az angol királyi családban.** A párisi «Figaro» nemrégiben azt a szenzácziós hirt közölte, hogy *Astor* az amerikai milliomos, legközelebb az angol királynőtől a clivedeni herczeg czimét kapja és eljegyzi a welszi herczeg leányát *Viktoria* herczegnőt. Ez a hir bejárta az egész világsajtót, mindenütt szenzácziót keltve. A «Figaro»-nak e hirét mi is megirtuk, de hozzátettük mindjárt, hogy az nem egyéb, mint afféle kövér kacsa, a melyet a «Figaro» nyaranta olvasóinak rendesen feltálalni szokott. Feltevésünkben nem is csalódtunk. A «Figaro» maga megczáfolja a hirt és a welszi herczegnek a Krőzussal való intim viszonyából eredőnek mondja a hir keletkezését. Egyben pedig ismerteti a welszi herczeg pénzviszonyait, a melyek nem valami nagyon rózsásak. Eszerint a welszi herczegnek van két millió márka jövedelme és azonkivül husz millió márka adóssága, a melyet sir James Mackenzietől a herczeg annak idején kikölcsönzött. A nagy kalamitásból Astor segitette ki állitólag a welszi herczeget és akkor utazott a herczeg Clivedenbe. Ennek a látogatásnak eredménye volt a Sandringhamba való meghivás. Astornak Maud herczegnő esküvőjére való meghivását arra magyarázták, hogy Astor kérőként fog megjelenni a welszi herczeg családjánál.

— **Az Alpok halottja.** Dr. *Steyzer* gráczi előkelő orvos családjával együtt néhány nap óta a Hallstatt közelében levő Gozaumühleben időzik. Tegnap délután Steyrernek három fia a nevelőjükkel kirándulást tettek a Waldbachstrub vizeséshez. A legöregebb fiu, a tizenhat éves János előresietett, hogy a nagyszerü vizesésben mielőbb gyönyörködhessék. A sok esőzéstől átnedvesitett talajon a vaktában előrerohanó fiu elcsuszott és a szük hegyi ut széléről zuhant alá a mélységbe a sziklák közé. A szerencsétlen gyermek azon a helyen ért a földre, a hol az általa olyan nagyon látni óhajtott vizesés lezuhanó viztömege a sziklákon megtörik. A fiu fejével esett a sziklákra és rögtön meghalt. Holttestét Gráczba szállitották.

— **A berlini polgármester köszönete.** A német birodalmi főváros polgármestere *Kirschner,* a ki nemrég Budapesten járt, következő levelet intézte *Gerlóczy* Károly polgármesterhez:

«Mélyen tisztelt kollega ur! A mikor hazaérkeztem, főpolgármesterünk már szabadságra utazott, s nagy, sürgősen elvégzendő munkahalmazt találtam idehaza. Bocsásson meg, hogy ezért csak ma jutok hozzá, hogy önnek és városuk t. tanácsának a magam és leányom nevében is legforróbb köszönetet fejezzek ki azért a szives látásért, melyben bennünket részesitettek. Az önök bámulatosan szép városa, felséges fekvésével, fényes épületeivel és hidjaival, pompás és barátságos utjaival, élénk forgalmával, kitünő közlekedési eszközeivel és szeretetreméltó, értelmes lakosságával reánk kitörülhetetlen hatást gyakorolt, a mit még növeltek az önök kiállitásában s városi parkjaiban látottak sokasága. Azért a rendkivül szeretetre méltó módért, a melylyel önök és a városi urak bennünket kalauzoltak személyesen is, külön hálára vagyok kötelezve. Kérem önt, fejezze ki köszönetünket mindazoknak, a kik értünk fáradoztak. Azzal a benyomással távoztam önöktől, hogy az önök nagy és dicsőséges multu fővárosa ifju erővel halad a legnagyszerübb fejlődés utján, melyen a város lakosságának minden rétege a legértelmesebb részvéttel buzgólkodik. Őszinte szivvel óhajtom, hogy fővárosuk és szép hazájuk fejlődése akadálytalanul haladjon tovább a megkezdett nyomokon. Nagyon kellemesen érintene, ha önt és a többi urakat is, a kiknek köszönettel tartozom, nemsokára itt Berlinben üdvözölhetném s irántuk való nagyrabecsülésemnek tettekben is kifejezést adhatnék. Engedje meg, hogy még egyszer kifejezzem kiváló nagyrabecsülésemet. *Kirschner.*

— **Az idegenforgalom.** A fővárosba tegnap, vasárnap összesen 19.605 idegen érkezett. Ezek közül a keleti pályaudvarba 10113-an, a nyugotiba 7097-en, a déli vasut pályaudvarába 2295-en. Elutaztak 17.746-an és pedig a keleti pályaudvarból 10.000-en, a nyugotiból 6460-an, a déli vasut pályaházából 1286-an. Az idegenek összes forgalma 37.351.

— **A gyilkos becsületszava.** *Zsivoin* Stévó románszáresai lakos régi ellensége volt *Ognyán* Pávelnek és már hónapok előtt elhatározta, hogy elteszi láb alól. A boszu órája a napokban elérkezett. Ognyán gyanutlanul tért este haza a lakására, mikor egy kapu mögül kiugrott Zsivoin és a kezében levő doronggal ugy fejbe ütötte, hogy menten összerogyott és néhány pillanat mulva kiadta a lelkét. A gyilkost nyomban letartóztatták és bevitték a községháza fogházába, honnan azonban megszökött. Odakopogtatta ugyanis az őrt és azt mondta neki, hogy eresszse ki egy perczre, valami sürgős dolga akadt. Az őr vonakodni kezdett, mire Zsivoin *becsületszavára* fogadta, hogy visszajön, csak ereszsze már, mert *az ügy sürgős.* Az ostoba őr hajlott a szóra és még megadta az utasitást is, hogy merre menjen. Zsivoin sem volt rest: eltünt hirtelen, mintha a föld nyelte volna el, nem törődve vele, hogy zálogba hagyta a becsületszavát. Körözésére mozgósitották az egész vármegyei csendőrséget, a börtönőr ellen pedig megindították a vizsgálatot, mert az a gyanu merült fel, hogy ő szöktette meg Zsivoint.

Rövid hirek. *Radnán* Flóra Mózes földmüves tegnapelőtt ágyában fekve, egy rövid madzaggal megfojtotta magát. Mire észrevették, kiszenvedett. — ***Józsán*** Demkai Julcsa cselédleány szerelmi bánat miatt gyufaoldattal megmérgezte magát. — ***Nagybecskereken*** Golub Milutin vinczellér a vele vadházasságban élő Kuzmár Katát féltékenységből megfojtotta.

—

= **Verekedés.** Özvegy *Ullip* Zsuzsánna 39 éves napszámosnő, József-utcza 84. sz. alatt levő lakásán összeveszett lakótársnőjével. A szóváltás vége az volt, hogy a lakótársnő nekitámadt és bezuzta fejét. Sulyos sérülésekkel szállitották a Rókusba.

= **Pinczetüz.** A Kazinczy-utcza 48. számu ház pinczéjében tegnap délután forró hamuval való vigyázatlan bánásmód következtében tüz támadt, de mielőtt nagyobb mérveket öltött volna, elfojtották.

= **Feloszlatott gyülés.** A magyar kereskedelmi ifjuság országos segitő-, önképző- és összpontositott helyeszközlő egyesülete vasárnap délután az Andrássy-uti Petanovich-féle vendéglőben gyülést hivott egybe, hogy a kereskedősegédek kongresszusa ügyében, a melyben az előkészületeket már megtette, tanácskozzék és fogadóbizottságot válaszszon a vidékiek kalauzolására. A gyülés azonban minden eredmény nélkül folyt le, mert a gyülésre a demokraták és szocziáldemokraták is megjelentek, a kik tudvalevőleg nem tartják hivatottnak az országos helyeszközlő egyesületet arra, hogy a kereskedősegédek ügyét intézze és kongresszust hivjon egybe. A szocziálisták és a demokraták olyan lármát csináltak mindjárt az ülés kezdetén, hogy a rendőrtisztviselőnek fel kellett oszlatnia a gyülést. A gyülést *Havass* Jakab nyitotta meg.

— Ön az egybehivó, kérdezték a szocziálisták.

— Nem, felelte Havass.

— Akkor hát hallgasson! Halljuk a titkárt! mondották a szocziálisták.

Keresztes Zsigmond titkár szólalt fel ezután, a ki nagy lárma közepette fejtette ki, hogy mi a czélja a kereskedő ifjuságnak. Különösen a beszéde végén tört ki a vihar. A teremben szitkozódni kezdtek és botokkal ütögették a padlót. Keresztes ujra felállott és beszélni akart:

— Appellálok a kereskedő segédek józanságára! Nem azért jöttünk össze, hogy veszekedjünk, hanem azért, hogy azon tanácskozzunk, mikép lehetne a kereskedő ifjuságot visszaállitani arra a szinvonalra . . .

— Le vele, kiabálták a szocziálisták. Le a nagyzási viszketeggel! Halljuk Neumant. Válaszszanak tisztességes uton elnököt . . . A lárma perczekig tartott és oly nagy volt, hogy az utczán már csoportosult a közönség.

A mikor kissé szünni kezdett a zaj, *Bruck* Sándor állott fel: Követelem, hogy elnököt válaszszanak! Elnökséget oktrojálni nem lehet ilyen testületre. Én meghajlok az ilyen idős emberek előtt, a kik összehivták a gyülést, de azt nem türöm, hogy a magyar kereskedő ifjuságot ilyen emberek vezessék. Le velük! . . . Mialatt ezt mondta, öklével ütötte az asztalt és megfenyegette a pódiumon álló elnökséget.

A gyülés tagjai mind a pódium felé rohantak, egyre fenyegették az elnökséget. Ekkor felállott a rendőrtisztviselő és kijelentette, hogy feloszlatja gyülést. Nagy örömükre volt ez a szocziálistáknak, a kik meg is éljenezték érte a hatóság emberét. Kinnt aztán a kapualjában botokkal támadtak egymásra és nagy rendetlenségben oszlottak szét.

= **Az egyesülési és gyülekezési jog.** A szocziálisták erősen készülnek a közeli választásokra és most különösen a fővárosban mozgolódnak. Nincsen vasárnap, hogy ne tartanának szervezkedő gyülést és ma egyszerre nyolcz helyen is gyüléseztek. Mindegyik gyülésen az egyesülési és gyülekezési jogot tárgyalták és felhivták a kormány figyelmét arra, hogy itt az ideje az egyesülési és gyülekezési jog behozatalának. Követelték, hogy erről a törvényjavaslatot minél előbb terjeszsze be. A gyüléseket, a melyeken a szocziálista vezérek sem hiányoztak, a következő helyeken voltak: a Huber-féle vendéglőben, VI. ker., Külső-váczi-ut; a III-ik kerületben Schmidt Pál vendéglőjében, Laktanya-u. 11; a VII-ik kerületben, a Szin-féle vendéglőben, akáczfa-utcza 23., a VIII-ik kerületben, Kisfaludy-utcza 5. sz. alatt, a IX-ik kerületben, soroksári-utcza 76. sz. a., a X-ik kerületben, jászberényi-ut 17. sz. a., Ujpesten, a Jókai- és István-utcza sarkán. A gyülések után a Hermina-kertbe vonultak ki, a hol Lassalle Ferdinánd halálának évfordulóját ünnepelték meg.

= **Odol, legjobb a fogaknak.**

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **M. kir. operaház.** Az «Istenek alkonya» tegnap esti előadásával befejezték a második Wagner-cziklust. Az előadás a szokottnál gondosabb és egészségesebb volt, mintha ezzel akarták volna kiengesztelni a közönséget azért a sok boszuságért, a mit a megelőző pongyola Wagner-estékkel előidéztek. S mi sem jellemezheti jobban azt, mennyire a minimálisra szállitották le a közönség igényét a közepes szinvonalu és ezen aluli előadásokkal s mennyire eltompult a legtöbb zeneértő érzéke a finomabb müvészi árnyalatok iránt, mint az, hogy a tegnapi némileg sikerült előadásról a közönség megelégedéssel távozott és senkinek sem jutott eszébe sajnálkozni a felett, hogy ez a gazdagon javadalmazott, rendkivül értékes müvészi anyaggal rendelkező müintézet, mely szakavatott vezetés mellett elsőrangu szinvonalon állhatna, a legjobb esetben is csak középszerü előadásokat tud produkálni. A tegnapi előadás fénypontja ismét *Seidlmair* Zsófia Brünhildája volt, ki fárasztó szerepét mindvégig müvészi ihlettel, hatalmas drámai akczentusokkal és megkapó igazsággal ábrázolta. Müvészete varázsával magával ragadott mindenkit, a közönséget és müvésztársait egyaránt, kik mindenképen igyekeztek hozzá fölemelkedni. Szerencsés estéje volt *Perottinak*, ki Siegfried szerepét adta. Sok kedvvel énekelt és azok, kik Siegfriedjét nem a bayreuthi iskola mértéke szerint mérik, énekében és játékában sok élvezetest találtak. Különösen szépen adta elő a harmadik felvonás nagy elbeszélését, ezt a tarka szinpompáju pompás zenei egyveleget, melynek váltakozó reminiszczencziái végigvezetnek az egész trilógián. Hagen szerepét *Ney* Dávid látta el. Énekéből és játékából kivehetőleg sejtelme sincs arról, hogy kit és hogyan kell ábrázolnia. Hagenjének semmi karaktere sincs, egy elmosódott alak, melylyel sem a müvész, sem a közönség nincs tisztában. Az alakitó képesség teljesen hiányzik ebből a derék basszistából, ki akkor, mikor páratlan hangjával pompázni nem tud, teljesen fegyvertelenül áll a közönséggel szemben. Szerepe különben is mély a hangterjedelméhez képest és Sziegfried elbeszélése után egy oly kegyetlenül hamis intonácziót hallottunk, melybe még egy zeneiskolai növendék is belepirult volna. Az előadásban részt vettek még *M. Rotter* Gizella, *Beck*, *F. Pewny* Irén, *Kaczér* Margit és *Válent* Vilma. A zenekart *Kerner* István vezényelte. Bár még távol áll attól, hogy Wagnert tökéletesen interpretálja, mégis azt a rohamos haladást, mit alig egy néhány hónapi müködése után a karmesteri székben tanusitott, lehetetlen elismerés nélkül hagynunk. Gyászindulója, erőteljes fokozásaival valóban sikerült volt. Közönség szép számmal volt jelen és érdeme szerint tapsolt mindenkinek. *(f. k.)*

— **Prielle-emléktábla.** Máramaros-Sziget városa — mint nekünk táviratozzák — fényesen ünnepelte meg *Prielle* Kornéliát, a nemzeti szinház nagy müvésznőjét. A Prielle Kornélia szülőházának helyén álló épület falába *Szabó* Aurél háztulajdonos emléktáblát illesztett be. A leleplezés vasárnap ment végbe. *Várady* Gábor, a város szinügyi bizottságának elnöke, magasztalva Prielle ragyogó müvészetét és a magyar szinügy dicsőségét, a márványlapot a városi közönségnek, a polgármesternek és háztulajdonos gondozásába ajánlotta. A leleplezés után *Papp* Tibor polgármester és *Szabó* Aurél meghatottan éltették Priellét. A müvésznőt a polgármester a kaszinóban köszöntötte fel, azután pedig az üdvözlések hosszu sora következett. Este a szinházban diszelőadás volt. A várost fellobogózták.

— **Küry Klára Nagyváradon.** A népszinház jeles soubrettje néhány napig Nagyváradon vendégszerepelt és utolsó fellépte — mint nekünk táviratozzák — tegnap este a «Klári»-ban volt. Előadás után tisztelői bucsubanketet rendeztek, a melyen számos felköszöntőt mondtak az ünnepeltre.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A Hunyadvári egylet** szeptember 14-én délután 3 órakor muzeum-körut 23. sz. a. közgyülést tart. Tárgyak: az egyesület müködésének részletei feletti határozás, esetleg feloszlatás. Határozathozatal az 1886—1887. években a pesti hazai első takarékpénztár egyesületnél elhelyezett pénzek további kezeléséről, esetleg hovaforditásáról. Elszámolás, az elnöknek és pénztárosnak a végső felmentés megadása.

— **A Kisfaludy-társaság pályázatai.** A Kisfaludy-társaság kihirdetett pályázatai közül a következőknek határideje jár le ez évi október 31-dikén: I. *Lukács Krisztina-jutalom:* kivántatik operaszöveg, egész estére való, nem tisztán lirikus, egyébként lehet a vig fajtából való is, tárgyát veheti korlátlanul a magyar történelemből, a magyar mondából, a magyar társadalomból, vagy népéletből, avagy a magyar irodalom termékeiből. A vig opera lehet prózai dialóggal elegyitve, a komoly operában ez ki van zárva. A verselésre kiváló gond forditandó. Jutalma 500 frt. II. *Lukács Krisztina-jutalom:* Kivántatik a jelen századbeli franczia költészetből, szabad választás szerint, tiz becses lirai vagy kisebb epikai költeménynek müvészi forditása. Jutalma 500 forint. III. *Lukács Krisztina-jutalom:* Kivántatik Arany János életének és munkáinak ismertetése a müvelt közönség számára. A pályázók saját nevök alatt nyujtsák be 1896. évi október 31-ig munkájuk tervrajzát, megjelölvén benne irányelveiket, módszeröket és forrásaikat s mellékelvén hozzá mutatványul legalább egy kidolgozott kész fejezetet. E nyilt pályázat alapján a társaság, esetleg a versenyzők egyikének megbizást ad a munka megirására. A kész mü benyujtásának határideje 1898 szeptember 30-dika. Szerzője kedvező birálat esetén 500 forint jutalomban részesül. IV. *Széher* Árpád-jutalom. Kivántatik a magyar drámai költészet története 1849-től. Jutalma 500 forint. V. *Somogyi* Dezső-jutalom. Kivántatik egy prózában irt, rövidebb dialog valamely széptani kérdésről. Jutalma 400 frank aranyban. VI. Ifj. bojári gróf *Vigyázó* Sándor-jutalom: kivántatik egy magyar történelmi tárgyu, prózában irandó kisebb elbeszélés, a mely fél nyomtatott ivtől két ivig terjedhet. Jutalma 120 frt.

A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatólag másolva, bekötve, lapozva, a szerző valódi nevét rejtő lepecsételt jelmondatos levél kiséretében a fent kitett határideig a társaság titkárához (Arany János-utcza 1.) küldendők.

Budapesten, 1896. augusztus 13.

Beöthy Zsolt,
a Kisfaludy-társaság titkára.

MULATSÁGOK.

— **Ujonczok mulatsága.** A budai kath. legényegyesület vigalmi bizottsága az 1896-ban besorozott ujonczok tiszteletére a Fáczán termeiben a jövő hó 13-an szinielőadással, tánczczal, élőképekkel egybekötött mulatságot rendez. A mulatságon a 23-ik gyalogezred zenekara játszik.

— **A magyar turista-egylet** legközelebbi társasestéjét kedden, szeptember 1-én tartja a «Márványmenyasszony»-hoz czimzett kerti helyiségben (márvány-utcza 1. sz.)

A hivatalos lapból.

A katonaság köréből. A király — mint a hivatalos lap vasárnapi száma közli — rittersterni *Renner* Vilmos várakozási illetménynyel szabadságolt ezredesnek a báró Fejérváry 46. sz. gyalogezrednél az ujabb felülvizsgálat eredménye alapján mint csapatszolgálatra a hadseregben nem alkalmasnak, helyi szolgálatra alkalmasnak — ez utóbbira való előjegyzése mellett — a nyugállományba helyezését elrendelte; gróf *Schaffgotsch* Viktor ezredesnek, a lovassági hadapród-iskola parancsnokának, a felülvizsgálat eredménye alapján mint rokkantnak, bárminemü népfölkelési szolgálatra sem alkalmasnak, a nyugállományba helyezését elrendelte és neki ez alkalomból a 3. oszt. vaskoronarendet dijmentesen adományozta: *Kahlen* Ernő alezredesnek a Ferencz Ferdinánd főherczeg 19. sz. gyalogezrednél, a fölülvizsgálat eredménye alapján mint csapatszolgálatra a hadseregben nem alkalmasnak, helyi szolgálatra alkalmasnak, a nyugállományba helyezését elrendelte; *Dworzsák* várakozási illetménynyel szabadságolt, a fölülvizsgálatnál szolgálatra alkalmasnak talált alezredesnek, a Lajos bajor herczeg 62. sz. gyalogezrednél a tettleges állományba való áthelyezését elrendelte, *Binder* Antal helyi alkalmazásbeli alezredesnek a krakói térparancsnokságnál, saját kérelme, a nyugállományba helyezését elrendelte és megparancsolta, hogy neki ez alkalomból a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék. Kinevezte: *Georgi* Ferencz őrnagyot a báró Handel-Mazzetti 40. sz. gyalogezrednél, a strassi gyalogsági hadapród-iskolai provizórium parancsnokává, b. Hauer Lipót őrnagyot a gr. Radetzky az 5. sz. huszárezrednel a lovas. hadapród-isk. parancsnokává. A megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest: *Dits* Nándor ezredesnek, a 84. honvéd gyalogdandár parancsnokának, mint «rokkantnak, mindennemü népfölkelési szolgálatra alkalmatlannak», *Vidovich* Menyhért ezredesnek a lugosi 8. honvéd gyalogezred parancsnokának, mint «rokkantnak», *Bábolnay* Lajos ezredesnek, létszám felett a szabadkai 6. honvéd gyalogezrednél, mint «honvédségi csapatszolgálatra nem alkalmasnak, helyi szolgálatra alkalmasnak», utóbbira való előjegyzés mellett és görgői és toporczi *Görgey* Aristid, kassai 5. honvéd huszár ezredbeli őrnagynak mint «rokkantnak, mindennemü népfölkelési szolgálatra alkalmatlannak,» nyugállományba helyezését elrendelte; *Bihar* Ferencz a budapesti I. honvéd kerületi parancsnokságnál tábornoki helyre beosztott és a honvéd törzstiszti tanfolyam parancsnokságának ideiglenes vezetésével megbizott ezredest, eddigi ezredénél létszám felett vezetés és az utóbbi parancsnokság vezetésétől való felmentés mellett, a honvédelmi miniszterium I. ügyportjának főnökévé és *Valentic* Dániel ezredest, a 79. honvéd gyalogdandár parancsnokát, a honvéd törzstiszti tanfolyam parancsnokává kinevezte; a következő két őrnagynak pedig: audenhovei gróf *Normann* Károlynak a pécsi 8. honvéd huszár ezredtől, a kassai 5-ik és báró *Marschall* Gyulának, Ludovika akadémiai tanárnak, a pécsi 8. honvéd huszárezredhez áthelyezését, *Lukács* Mózes ezredesnek, létszámon fölül vezetve az V. számu csendőrkerületnél, saját kérelmére nyugállományba helyezését elrendelte; *Kürthy* Antal kassai 5. hovédhuszár ezredbeli századosnak, nyugállományba helyezése alkalmából a czimzetes őrnagyi jelleget dijmentesen, *Jenesa* György m. kir. V. számu csendőr kerületbeli őrmesternek, egy nőszemélynek saját élete veszélyeztetésével a tüzhaláltól való megmentéseért, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szubotics* Mária bánffy-hunyadi állami felsb leányiskolai segédtanitónőt a kolozsvári állami polgári leányiskolához, — *Zajzon* Sándor nagyszőlősi állami polgári iskolai segédtanitót a kézdivásárhelyi állami polgári fiuiskolához, — *Horváthne-Szendeczky* Ilonát a krizbai községi elemi iskolához szolgálatra beosztott áll. tanitónőt a magyar-becsei állami elemi iskolához, — *Skerlán* Mihály és *Klein* Vilma okleveles tanitót és tanitónőt a köpcsényi állami iskolához s ugyanezen iskolához *Tarant* Kálmán és *Tarantné-Hrdina* Libória zborói állami tanitót és tanitónőt helyezte át.

EZREDÉVES KIÁLLITÁS.

—

Fogorvosok kongresszusa.

— Harmadik nap. —

Magyarországnak és a külföldnek iderándult fogorvosai tegnap befejezték három napos tanácskozásaikat. Tegnap a legfontosabb kérdésekben, szükebb körü, de mégis a közegészségügyre nézve fontos közérdekekben hoztak határozatot. A kongresszus tanácskozásairól tudósitónk a következőket irja:

A tegnapi ülésen *Chyzer* Kornél min. tanácsos és dr. *Grosz* Sándor elnököltek. A kongresszus tagjai ezen az ülésen teljes számban jelen voltak. Az első előadó dr. *Dalma* fiumei fogorvos volt. Hevesen kelt ki az ugynevezett fogtechnikusok ellen, a kik tudás és képzettség nélkül fogorvosi praxist üznek a nagy közönség kimondhatatlan veszedelmére. Gáncsolta közegészségügyi törvényeinket, a melyek lehetővé teszik, hogy borbélyok, szabók, aranymüvesek és egyéb foglalkozásu mesteremberek játszi könnyüséggel fogorvosi engedélyt nyerhetnek és praktizálhatnak. Ezek a fogtechnikusok, a kik legfeljebb a fogorvosok segédei lehetnének és a kiknek fogalmuk sincsen az orvosi tudományról, a legveszedelmesebb operácziók végzésére vállalkoznak, fogat huznak, fogakat tömnek, tályogokat nyitnak stb. Megtörtént esetekkel illusztrálja, hogy fogtechnikusok által végzett operácziók a szerencsétlen betegekre nézve mily végzetes következményekkel járnak. Végül inditványt nyujtott be, a melynek értelmében a kongresszus felkéri a belügyi, igazságügyi és a közoktatásügyi minisztereket, hogy együttesen orvosolják, az egyetemet végzett szakorvosok eme nagy sérelmét.

Ezután dr. *Grosz* Sándor olvasta fel a memorandumot, a melyet a kongresszus ebben az ügyben a kormányhoz intézni akar. A terjedelmes memorandum a következőkben konkludál:

«A kongresszus magáévá teszi az 1892. évben a kormányhoz intézett kérvény tartamát, vagyis azt kéri a belügyminisztertől, hogy mondja ki rendeletileg, hogy a jelenlegit érvényben levő 1871. és 1873. évi és 1867. évi 11.030. sz. rendelet ugy értendő, hogy a fogmüvesek, illetve fogtechnikusok, a fogorvosok müszaki munkásainak tekintessenek; a szájüregben semmi néven nevezendő müteteket, ugymint foghuzást, plombázást, tályogbontást stb. ne végezhessenek, lenyomatokat ne vehessenek, müfogsorok beillesztését ne eszközölhessék. A belügyminiszter lépjen érintkezésbe a kereskedelemügyi miniszterrel az iránt, hogy a fogmüvészet ne legyen önálló iparág, mert ez által csabbittatnak legtöbben a fogorvosi prakszisra. Azok pedig, a kik fogmüvészeti és iparjogot szerezni akarnak, mutassák ki, hogy három éven át tanonczoskodtak fogorvosnál vagy iparjoggal biró fogmüvesnél, hogy két éven át, mint segédek fogorvosnál müködtek. Az orvosegyetemen az ötödik tanévben a fogorvosi előadások hallgatása kötelező legyen. Külföldön szerzett fogorvosi diplomák a magyarországi egyetemeken ne nosztrifikáltassanak. Közigazgatási hatóságok, vagy közegek foghuzásra engedélyt ne adhassanak.»

Nagy figyelem mellett szólott ehhez a kérdéshez *Chyzer* és a kongresszus tagjainak lelkes éljenzése mellett jelentette ki, hogy a kormány régóta foglalkozik már ezzel az ügygyel. A közoktatásügyi és a belügyminiszterek huzamosabb ideje folytatnak erre vonatkozólag tárgyalásokat és biztositja a kongresszust, hogy a legközelebbi időkre a fogorvosi és a fogtechnikus gyakorlat szabatos rendezése várható.

Élénk eszmecsere indult meg ezután ebben a kérdésben. Résztvettek a vitában dr. *Abonyi*, dr. *Wolf* (Zágráb). dr. *Laufer* (Kapuvár), dr. *Berger*, dr. *Blum*, dr. *Rozgonyi*, dr. *Bauer*, dr. *Dukesz* stb. A felszólalók mindannyian kárhoztatták azt az elitélendő visszaélést, hogy a fogtechnikusok, a kik közönséges mesteremberek, fogorvosi praksist üznek s mint doktorok szerepelnek, söt akadnak számosan, a kik a dr. czimet czégtábláikra kinyomatják.

Végül választottak egy háromtagu bizottságot, a mely az előterjesztett memorandumot felülvizsgálja és a kormánynál a fogorvosi és fogtechnikusi ügy rendezését megsürgesse.

Ezután dr. *Schermann* (Debreczen) tett inditványt egy országos fogorvosi egyesület létesitése érdekében. Az előmunkálatok eszközlésére vidéki és fővárosi fogorvosokból álló bizottságot küldtek ki azzal a megbizással, hogy munkálkodásának körébe a hazai fogorvosi tudomány kitünőségeit vonja be.

A kongresszus elméleti tárgyalásainak berekesztése előtt lelkes szavakban köszönte meg, dr. *Dukesz* titkár *Chyzernek* a kongresszus diszelnökének meleg érdeklődését és azt a kijelentését, hogy a kormány azon van, hogy a fogmüvesek részéről elkövetett viszszaéléseket lehetetlenné tegye. Köszönetet mondottak még a kongresszus két másik diszelnökének dr. *Fodor* József egyetemi tanárnak és dr. *Gebhardt* Lajosnak Budapest tiszti főorvosának. Végül jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a kongresszus előkészitő bizottságának.

A tanácskozásokat dr. *Grosz* Sándor fejezte be néhány lelkes szóban, a melyekben különös meleg rokonszenvvel emlékezett meg a messze földről idejött szakemberekről. Azt is kimondták elvben, hogy a jövő évben ismét országos kongresszust tartanak, a melyen megvitatják a létesitendő országos fogorvosi-egylet alapszabályait.

Délután folytatták a tegnapelőtt félbehagyott mutatványos előadásokat.

Országos erdészeti gyülés.

Vasárnap délelőtt tartotta meg az országos erdeszeti egyesület ez évi rendes közgyülését, melyet ezuttal közérdekü, általános körben megvitatandó kérdések kitüzésével országos erdészgyüléssé alakitottak, melyen nemcsak az egyesület tagjai, hanem az összes hazai erdészek is részt vehettek.

A gyülés iránt élénk érdeklődés nyilvánult s mintegy 300 erdész gyült össze az ország minden részéből. Ott láttuk az emelvényen *Bedő* Albert államtitkárt, *Schmidt* József min. tanácsost, a kiállitás igazgatóját, *Krisztinkovich* Edét a mezőgazdasági főcsoport igazgatóját, *Máday* Izidor miniszteri tanácsost, továbbá br. *Bornemissza* Tivadar Hunyadmegye képviselője, *Farbuky* István Selmeczbánya képviselője, *Illés* Nándor főerdőtanácsos, *Nemeskéri Kiss* Pál főispán, *Scholcz* Gyula min. tanácsos, *Hirsch* István főerdőtanácsos, *Belházy* Emil főerdőtanácsos, *Roth* Ignácz kir. tanácsos, *Horváth* Sándor titkár, *Sigmondovszky* Nándor oszt. tanácsos Horvát- és Szlavonország képviseletében, az Oesterr. Reichforstverein képviseletében *Petraschek* Károly kormánytanácsos, lovag *Gutenberg* Adolf, *Brettschneider* Hermann és báró *Berg* Vilmos, a morva-sziléziai egyesület képviseletében *Hub* Antal, Budapest főváros képviseletében *Kriegner* György és *Görög* István főv. biz. tagok s számos vidéki törvényhatóság és város képviselője.

Ezután *Bedő* Albert államtitkár megnyitó beszéde következett, mely nagyszabásu tanulmányt képez a *magyar erdész nemzeti hivatásáról.*

A beszédből közöljük a következőket:

«A magyar állam ezeréves fenállásának ünnepi évében az orsz. erdészeti egyesület a székesfővárosban szintén ünnepi közgyülést kivánt tartani, hogy részt vegyen ezzel a nemzet ünnepében s a maga részéről is kifejezésre juttassa a hazafiui öröm ama nemes hangolását, mely kulturális közintézeteink életét s nemzetünk fiainak szivét betölti abból az alkalomból, hogy a honalapitó Árpád országát, Szent István birodalmát a mindenható isten jóságos kegyelme az első ezerév végére eljuttatta.

A magyar nemzeti élet hivei mindenütt ünnepelnek e hazában s a havasi viola üde légköréből le az Adria bóditó tükréig egy az öröm és vigasz a multak emlékeiben s egy a remény és bizalom a jövő alkotásaiban.

Állami és nemzeti életünk ezredik esztendejének ünnepén minden magyar polgár megnyugtató érzéssel tekint a multra s jövő ezredéveinek is s még ezeket követő többieknek is szerencsés haladásába helyezvén reményét a jelen közgyülésünk alkalmával én sem mulaszthatom el legelsőbben megemlékezni erről az ünnepről, mely mindannyiunk lelkét hálával tölti el s a haza és nemzet javára teljesitendő buzgó munkára serkent. Nem lehet Magyarországnak oly hü polgára, kinek keblét nemzeti ünnepünk nagysága és jelentősége lelki örömmel ne töltené el s igy nincs az erdészek és erdőgazdaság ügyeivel foglalkozók között sem olyan, kinek szivét ebből az alkalomból kevésbbé meleg és lassubb forgásu vér hevitené, mint bárkiét a hazában. Az örökké alkotó természet tiszta levegőjében élő erdész, ki maga körül a természeti élet minden nyilvánulásaiban az igazat látja, kinek lelkét az emberi gyarlóságok gyengéi, ha azokkal kénytelen is találkozni vagy érintkezni, meg nem zavarják s jellemének tiszta tükrét lehelletükkel el nem homályositják; igaz örömmel és a hazafiui sziv lobogó tüzével osztozik mindabban és dolgozik mindazért, a mi Hungária népének és földjenek javára s jövendőjének biztosabbá, jobbá tételére szolgál.

A magyar erdészek hazánk ünnepeiben és érdekeinek hüséges szolgálatában mindenkor és mindenütt az elsők s a legjobbakhoz csatlakozva kivánnak részt venni. Nemzetünk közgazdasági életének állandóan kitartó és igaz munkásai s mint ilyenek a magyar állami élet körében nemcsak a földmüvelő gazdálkodás utján tudnak példaadással előljárni, de jól tudják azt is, hogy hazánknak és összes lakosságának jobbléte emelésében igen fontos és a világ minden más erdészeinek viszonyaitól eltérő nemzeti hivatásuk és kötelességük van a magyar állami érdekeknek s hazánk népeinek szolgálatára . . .»

Itt tér át az elnök arra a lelkes fejtegetésre, melyben a magyar erdészeknek speciális magyar nemzeti hivatását s a nemzeti állam életének irányitására való befolyását vázolja. Figyelmeztet azokra a fokozott kötelességekre, a melyek még mindig a magyar erdészek előtt állanak.

Beszédét igy fejezi be:

Én ugy vagyok meggyőződve, hogy kötelességét hiven teljesitő igen jó erdőgazda lehet az, a ki azoknak a faluknak, községeknek, telepeknek s általában annak a népnek, mely körében él, minden fajbeli, vallási különbség nélkül, gondos atyja, jóakaró tanácsadója, utmutatója s jogosult igaz érdekeinek védelmezője is kiván lenni s ki ezért még a hála egyszerü köszönetét sem várja.

Tudom t. közgyülés, ma élő vagy körünkből már, fájdalom, örökre elköltözött erdőgazdáinknak azt a részét, a kik már alkotmányos életünk kezdetén, vagy azért közvetlenül megelőzött annyiban a fiatal kor reményteljes napjait töltötték s kik akkor az ifjui erő nemes tüzével voltak hirdetői, szószólói a nemzeti életünk javára s országunk életének boldogitására óhajtott alkotmányos kormányzat helyreállitásának s az általam előbb jelzett nemzeti hivatásnak teendő szolgálat vágya is lelkesitette akkor, midőn a magyar erdőgazdaság szolgálatába léptek s hogy ez a jó szellem szaporodó és évről évre szolgálatunk körébe lépő társaink közt tovább terjedve, ma is virágzó erővel él közöttünk.

Adja is a Mindenható, hogy Magyarországnak és összes népeinek javára a polgári kötelességek az a felfogása, mely reménykedéseiben a nemzeti hivatás által elönkbe szabott igényeknek mindenkor hüségesen megfelelni kivánnak, nemcsak a most élő magyar mezőgazdák szivében éljen lobogó lánggal, de hazánk örökké tartó életének érdekében még valamennyi utánnuk jövő nemzedék szivébe és kötelességérzésébe is mélyen be legyen oltva, hogy Hungária földén, viruló országban és hatalmas államban mindenkor boldog nép hirdesse a honfoglaló Árpád, a hittel boldogitó Szent István s az alkotmány tisztelő Első Ferencz József dicsőségét!»

Élénk, hosszantartó éljenzés hangzott fel a beszéd után, mely többször megujult.

Elnök ezután melegen üdvözölte a hatóságok kiküldötteit s különösen *Schmidt* József kiállitási igazgatót, a ki az ezredéves kiállitás képviseletében jelent meg. Mély sajnálatának ád kifejezést azért, hogy az egyesületnek mindenkitől szeretett és nagyrabecsült elnöke, gróf *Tisza* Lajos egészségi állapota miatt nem jelenhetett meg az ünnepies közgyülésen. Inditványozza, hogy az ülésből üdvözletet küldjenek a nevezett elnökhöz. (Éljenzés.) Egyébként a napirend egy másik pontjánál fel fogja olvasni gróf *Tisza* Lajosnak a közgyüléshez intézett levelét. (Élénk helyeslés.)

Horváth Sándor titkár tett ezután jelentést arról a tevékenységről, a melyet az egyesület a lefolyt évben kifejtett. Szól az ezredéves kiállitás körüli munkásságról. Az egyesület könyvtárgyüjteményével és külföldi irodalmi müvekkel is hozzájárult a kiállitás teljessé tételéhez. Majd a közgyülés köszönetének és hálájának ad kifejezést azért az 500 forintnyi támogatásért, a melylyel *Darányi* miniszter a magyar erdészeti levéltár kiadásához hozzájárult. Vázolja az egyesületnek, illetőleg az igazgató választmánynak az erdészet érdekében tett intézkedéseit és azokat a kérdéseket, melyekkel foglalkozott. Szól az irogalmi munkásságról, az alapszabályok módositásáról, a segélyezésekről és alapitványokról. Az egyesület vagyona jelenleg 344.953 frt 85 kr. A bevételek és kiadások előirányzata a folyó évre 31.410 frt. A tagok száma: 1 tiszteletbeli, 1 pártoló, 871 alapitó és 1148 rendes, összesen 2021 tag. Bemutatván végül az ujonnan belépett tagok névsorát, egyuttal felemliti a lefolyt évben elhunytakat, köztük első sorban emlékezik meg *László* főherczeg haláláról; az egyesület koszorut helyezett a ravatalra, s a fenséges apának részvétét fejezte ki. Az erre érkezett választ az egyesület ereklyéi között helyezte el. Elhunytak még *Szécsy* Zsigmond főerdőtanácsos, gróf *Erdő, Ivánka* Imre és mások.

Ugy a titkári jelentést, mint a számadások megvizsgálásáról tett előterjesztést a közgyülés tudomásul vette, illetőleg a fölmentvényt megadta.

Következett ezután egy elnök, két alelnök és 30 választmányi tag választása.

Bedő Albert államtitkár gróf Tisza Lajosnak emlitett levelét e pontnál olvastatja fel.

A levélben *Tisza* sajnálatának ad kifejezést, hogy rongált egészségi állapota gátolja a közgyülésen való személyes megjelenésben. Egyuttal kéri a közgyülést, hogy az elnökválasztásnál tekintsenek el az ő személyétől, mert korára és beteges állapotára való tekintettel elnöki teendőit ezentul már nem végezhetné ugy, a mint szeretné. Mindemellett ő minden alkalommal szivesen rendelkezésére áll az egyesületnek s szivén fogja tovább is viselni az erdészet ügyeit.

Bedő a levélben kijelentett visszalépést sajnálattal veszi tudomásul. Ha e betegség — ugymond — oly sulyos volna, hogy szeretett elnökünk kénytelen volna egyesületünk további vezetésében erőit feláldozni, akkor bizonyára mindnyájan hozzájárulnánk ahhoz, hogy visszalépjen. De én ugy vagyok meggyőződve, hogy az ő betegsége nem oly sulyos. Hiszen láttuk, hogy ő ügyeink érdekében egészen a legutóbbi időkig fáradozott, alig mulasztott el egy választmányi ülést s ezért nem tarthatjuk elérkezettnek az időt, hogy tőle megváljunk. Inditványozza, küldjenek Tiszához egy üdvözlő levelet, a melyben őt ujonnan megválasztott elnöküknek deklarálják.

A választások eredményének kihirdetését megelőzőleg *Tavi* Gusztáv m. kir. erdőtanácsos tartotta meg előadását a kopár területek betelepitésének kérdéséről, a melynek végén a következő határozati javaslatot terjeszti be. 1. Határozza el a közgyülés, hogy a kopárok beerdősitését az állam alkalmas szakerőkkel foganatositsa, 2. hogy egy bizottság irja össze a létező kopár területeket és tartsa ezeket nyilván, 3. hogy ott, a hol az erdősités közérdeket képez vagy az arra kötelezett birtokosok önerejükből az erdősitést végrehajtani nem képesek, nyujtson az állam megfelelő támogatást, 4. hogy a kopárosodás veszélyének kitett területeket, a melyeknek beerdősitése közérdek, szerezze meg az állam. Inditványozza, hogy a fent érintett pontokat feliratilag terjeszsze fel a közgyülés a kormányhoz.

A határozati javaslat hosszabb vitát idézett fel, a melyben többek között *Bornemissza* Tivadar és *Feilics* Arthur bárók is résztvettek. A közgyülés végre is az előadói javaslatot egész terjedelmében a magáévá tette. A gyülést ezután *Bedő* Albert rekesztette be fél háromkor. Az idő előrehaladottságára való tekintettel a választások eredményének kihirdetését holnapra hagyták.

TÁVIRATOK.

Páris, aug. 30. A Havas-ügynökség jelenti Rio de Janeiróbél: San Paoloban a rend ismét helyreállott.

London, aug. 30. Mint a Reuter-ügynökség jelenti Buluvajoból, a Rhodes és a felkelővezérek között folyt tárgyalásokat tegnap *minden eredmény nélkül befejezték.* A felkelők a tágyalásokhoz fegyveresen jelentek meg, ugy hogy nem volt tanácsos nekik azt parancsolni, hogy tegyék le a fegyvert. A felkelők azzal tértek vissza a Matoppolhegyekbe, hogy társaikat megkérdik.

Konstantinápoly, aug. 30. Ma este 6 órakor Galatában *ujabb pánik* volt, mely az által támadt, hogy a törökök az ottomán bank közelében egy házra *lőttek*, melyből valaki az utczára lőtt.

Filippopolisz, aug. 30. A porta, mint Konstantinápolyból jelentik, tegnap az örmény bizottságtól azt az értesitést kapta, hogy *forradalmi tevékenységét minden erejével azonnal ujból meg fogja kezdeni, ha az ártatlanok lemészárlása két óra lefolyásával meg nem szünik.* Hasonló értesitést kaptak a nagykövetek is. Jelentik továbbá, hogy egy mohamedán banda tegnap egy helyi gőzösön a Herczeg-szigetekhez érkezett és ott partra akart szállani, ebben azonban a lakosság, mely görögökből áll, megakadályozta. Ezt annak jeléül tekintik, hogy ha a máshitü idegenek Konstantinápolyban szervezkednének, a csőcselék támadását könnyen meghiusithatnák.

Filippopolisz, aug. 30. Konstantinápolyi jelentések szerint Morelli trieszti ügyvéd irodáját Galatában *szétrombolták* és Stambulban egy osztrák kereskedő kirakatát kifosztották. A bebeki (a Boszporusz mellett) angol kolonia számára a „Hungária“ Lloyd gőzöst bérelték ki. A kolonia tagjai a gőzösre mentek, a mely Bebek előtt horgonyoz. A zavargások kitörése napján az angol állomáshajó fegyveres legénységet szállitott Perában partra *az angol nagykövetség védelmére.* A törökök felszólitották a legénységet, hogy ne foglaljon állást a nagykövetség előtt. A parancsnokló tiszt figyelmen kivül hagyta e felhivást és kijelentette, hogy csak akkor vonul vissza, ha a török csapatok a kihágásokat elkövető *mohamedánok ellen is* eljárnak. A svéd ügyvivő elégtételt kapott azért, hogy a svéd követség kapujában egy örményt lelőttek.

Konstantinápoly, aug. 30. Az utóbbi események következtében a hadügyminiszteriumban valószinüleg változás lesz. A mostani hadügyminiszter utódjául *Abdullah* basát, a volt krétai kormányzót emlegetik.

Athén, aug. 30. Kandiából ide érkezett jelentések szerint *Sakrifides* osztrák-magyar alattvaló és az angol alkonzul birtokát 200 mohamedán *kifosztotta.* Kandiából egy zászlóalj katonaságot rendeltek oda. A főkormányzó és a katonai parancsnok közt ujból merültek fel differencziák. Az utóbbi kijelentette, hogy a Yildisz-kioszkból kapott határozott utasitások szerint cselekedett.

KÖZGAZDASÁG.

—

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Előértekezlet a vasutak müszaki egysége tárgyában.** A vasuti müszaki egység tárgyában tartandó III. nemzetközi értekezletet megelőzőleg az osztrák és magyar kormányok küldöttei az osztrák kereskedelemügyi miniszter inditványára előértekezletet fognak tartani. E czélból az osztrák és magyar kiküldöttek folyó évi szeptember hó 10-én délelőtt 11 órakor a bécsi nyugoti pályaudvar igazgatósági épületében gyülnek össze.

* **Helyszini tárgyalás.** A szeged-szőreg-karlovai helyi érdekü vasut vonalán tervezett változásokra nézve a kereskedelemügyi miniszter helyszini tárgyalást rendelt el. A tárgyalást, melynél csak Torontál vármegye hatóságai és a magán érdekeltek vesznek részt: folyó évi szeptember hó 18-ik napján reggeli kilencz órakor az ujszentiváni községházánál kezdik meg.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A mezőgazdasági termékek hamisitása.** A mezőgazdasági termékek és czikkek hamisitására vonatkozó uj törvény összes határozmányaival együtt most lép életbe. Mivel a határozmányok ellenőrzésére és végrehajtásában a fővárosban a kerületi elöljáróságok vannak hivatva, ezek falragaszokon közlik az uj törvény fontosabb szakaszait. Figyelmeztetik a közönséget, hogy a tej, zsir, gabona, liszt, méz, vetőmag, abraktakarmány és trágyanemüek hamisitása tilos s a ki azokat mégis hamisitja, az uj törvény büntető rendelkezései alá esik.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A bankszabadalom megujitása, vagy az uj jegybank.** Jelentettük már, hogy a magyar pénzügyminiszter szombaton Bécsben volt és tárgyalásokat folytatott osztrák kollegájával, melyek kétségtelenül a banktárgyalásokra is vonatkoztak. A bank egyelőre még nem kapott értesitést arról, hogy a tárgyalásokat mikor kezdik meg ujból. Mint Bécsből jelentik, a bank a két kormánytól *azonos jegyzékeket* kap, a melyekben a kormányok kijelentik, hogy legutóbbi propozicziójukhoz *ragaszkodnak* és a bank követeléseit *határozottan visszautasitják.* A jegyzékek kifejezik azt is, hogy a bankszabadalom kérdésében kivánatos volna a megegyezés. A bankot még egyszer felszólitják, hogy feltételeivel alkalmazkodjék a kormányok álláspontjához. A jegyzékben egyuttal jelezni fogják azt is, hogy a *kormányok el vannak tökélve abban az esetben, ha az osztrák-magyar bankkal nem tudnak megegyezni, egy pénzügyi csoporttal érintkezésbe lépni, melyre egy uj magánjegybank alapitását biznák.*

Napirend: 1896. augusztus 31.

Naptár: Hétfő, augusztus 31. Róm. kath. Raimund. — Prot.: Raimund. — Görög-orosz: (augusztus 19.) András vt. — Zsidó: Elul 22. — **Nap kel:** 5 óra 2 perczkor, nyugszik: 6 óra 25 perczkor. — **Hold kel:** 9 óra 32 perczkor este, nyugszik: 12 óra 44 perczkor délután.

A pénzügyminiszter fogad délután 3 órakor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 11 órától d. u. 1-ig.

A főváros magánépitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.

Nemzeti muzem: természetrajzitár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Missziói kiállitás a nemzeti muzeum előcsarnokában megtekinthető egész nap.

Az 1848—49-iki Kossuth-muzeum Duna-utcza 16. Rózsa-tér sarkán, nyitva egész nap.

Magyarok bejövetele, körkép a városligetben. Nyitva reggeli 6-tól esti 10 óráig. Az esti órákban villanyvilágitásnál. Belépti dij reggel 6—9 óráig 30 kr. Délelőtt 9-től estig 50 kr.

A Pokol-körkép nyitva reggeli 9 órától egész nap, esti is; belépődij 50 kr.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

—

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bérletszünet 103. szám.

Budapest, 1896. aug. 31-én.

Prohászka József ur vendégfelléptével:

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzette Mascagni Péter. Szövegét irták Targioni-Tozetti és Menasci. Forditotta Radó Antal.

Személyek:

Santuzza — M. Rotter G.
Lola — Gábos Nelly
Turiddu — Arányi
Alfio — Várady
Lucia — Válent Vilma

Utána:

Róbert és Bertram.

Ballet 4 képben, 2 felvonásban. Zenéjét szerzé Schmidl H. Szövegét irta Hoquet M.

Személyek:

Róbert — Carboni
Bertram — Pini
Dumont — Vince
Anna — Hansné Ilka
Henrik — Hauptmann
Clementine — Hajdu M.
I-ső) zsandár — Revere V.
II-dik) — Zolnai
I-ső) ujonsz — Kósa
II-dik) — Jeszenszky
Granátos tiszt — Fekete
Korcsmáros — Gáborhelyi
Pinczérnő — Szitár Margit
Első)tolvaj — Witkovszky
Második) — Schmidt

Kezdete 7½ órakor.

—

BUDAI SZINKÖR.

Budapest, 1896. aug. 31-én.

Az ember tragédiája.

Dráma 5 szakaszban. Irta: Madách Imre.

Kezdete 7 órakor.

—

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 186.

Budapest, 1896. aug. 31-én.

Aesopus.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta Rákosi Jenő.

Személyek:

Aegeus — Egressy
Diodor — Horváth
Xanutus — Abonyi
Castus — Szigeti Imre
Samos — Gyenes
Alkias — Zilahi
Dorsus — Körösmezei
Klron — Hetényi
Nycia — Lendvayné
Erota — Török I.
Trundusia — Rákosi Sz.
Sardanapala — Vízváriné
Kométa — Keczeri I.
Lia — Meszlényi A.
Siesa — Vásárhelyi
Tamia — Cs. Alszegi

Kezdete 7 órakor.

—

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1896. aug. 31-én.

Béni bácsi.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irta: Beöthy László.

Személyek:

Sziporka Béni — Szathmáry Á
Tarnói Vass B. — Góth S.
Ella — Delli Emma
Özv. Sziporkáné — Munkácsy M.
Rokon Mátyás — Hegedüs Gy.
Sára — Nikó Lina
Krapulics — Sziklai K.
Tipka — Szép A.
Jungbluth — Gál Gyula
Vigh — Tapolczai D.
Végh — Ráthonyi A.
Vágh — Gyöngyi I.
Vághné — Berzétei I.
Véghné — Kész Rózsa
Vighné — Lenkei H.
Reöf Sebestyén — Szerémy Z.
dr Csöröge — Fenyvesi E

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1896. aug. 31-én

1000 év.

Látványos szinmü dalokkal és tánczczal 3 szakaszban, 10 képpel, 4 változással. A népszinházi bizottság megbizásából irta és zenéjét szerzette Verő György.

Személyek:

Árpád — Bihari B.
Álmos — Szabó A.
Deér — Szirmai
Borz — Németh
Katáng — Tollagi
Kóró — Ujvári
Egy igricz — Raskó
Upravda — Szerdahelyi
Márkó — Hortobágyi
Beglenicza — Vidorné
Anicza — Szalóczy I.

Kezdete ½8 órakor.

—

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Budapest, 1896. aug. 31-én.

Blitzweiss Kóbi.

Főv. életkép 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

—

VÁR-SZINHÁZ.

Budapest, 1896. aug. 30-én.

Zárva.

—

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház játékrendje: *Keden*, szeptember 1-én A bibliás ember. Évi bérlet 71. sz. Havi bérlet 1. sz. Rendes helyárak. *Szerdán*, szeptember 2-án Az álarczos bál. Évi bérlet 72. sz. Havi bérlet 2. sz. Rendes helyárak. *Csütörtökön*, szeptember 3-án A granadai éji szállás. Bécsi keringő. Évi bérlet 73. sz. Havi bérlet 3. sz. Rendes helyárak. *Pénteken*, szeptember 4-én Nincs előadás. *Szombaton*, szeptember 5-én Lohengrin. Évi bérlet 74. sz. Havi bérlet 5. sz. Rendes helyárak. *Vasárnap*, szeptember 6-án Jancsi és Juliska. Babatündér. Évi bérlet 75. szám. Havi bérlet 5. szám. Rendes helyárak.

A nemzeti szinház játékrendje: *Kedden*, szeptember 1-én Hamlet. 36-ik általános bérletszün. *Szerdán*, szeptember 2-án A mama. Évi bérlet 187. szám. Havi bérlet 1. szám. *Csütörtök*, szeptember 3-án A kis szórakozott. 37-ik általános bérletszün. *Pénteken*, szeptember 4-én Figaró házassága. (Uj betanulással.) Évi bérlet 188. szám. Havi bérlet 2. sz. *Szombaton*, szeptember 5-én A proletárok. XIV. bérletszünet. *Vasárnap*, szeptember 6-án A szentivánéji álom. 38. általános bérletszünet.

A népszinház játékrendje: *Kedden*, szeptember 1-én Holtomiglan. *Szerdán*, szeptember 2-án. A sárga csikó *Csütörtökön*, szeptember 3-án A 3 Kázmér. *Pénteken*, szeptember 4-én A bubos pacsirta. *Szombaton*, szeptember 5-én Toto és Tata.

A vigszinház játékrendje: *Kedden*, szeptember 1-én Először: Durand és Durand. *Szerdán*, szeptember 2-án másodszor: Durand és Durand. *Csütörtökön*, szeptember 3-án Harmadszor: Durand és Durand. *Pénteken*, szeptember 4-én Az államtitkár ur. *Szombaton*, szeptember 5-én Béni bácsi. *Vasárnap*, szeptember 6-án Béni bácsi.

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben **Balogh Károly** ismert s kedvelt zenekara játszik. **Kezdete 8 órakor**

Herzmann-féle NYÁRI ORPHEUM

Hajós-utcza 13. sz. az operaházzal szemben.

Kezdete fél 9 órakor. Vége éjfél után.

Ma nagy bucsu-előadás az augusztusi müsortól.

Holnap teljesen uj számokkal a rendkivül érdekes szeptemberi müsor bemutató előadása.

Jegyek előre válthatók: Steiner-trafik Andrássy-ut 26. A közvetlen szomszédságban **Herzmann-kávéház** a fővárosban időző artisták gyülekező helye. 28095

FOLIES CAPRICE

Ma

Rosenkranz Mundi a nászuton.

Ezt követi:

LORELEY.

Káprázatos kiállitási énekes bohózat, irta **Leitner A.** zenéjét szerzette **Kmoch A.**

Személyek:

Rhénus király, ⎫ folyamistenek … Pfeiffer ur
Hippopotama, neje ⎭ … Weisz urnő
Loreley — Ferenczy k. a.
Delphine — Basté k. a.
Lacunde — Dedy k. a.
Forella — leányai, vizi tündérek — Blumé k. a.
Geringunda — Schönau k. a.
Sardellina — Moser k. a.
Stirlinda — Lenor k. a.
Blitzingen gróf … Baumann ur
Ábrahám ⎫ aranymüvesek társak — Schönberg ur
Benjamin ⎭ — Rott ur
Springer ügynök … Steinhardt ur
Péter halász … Martini ur

Történik a Rajna folyamban.

A nagymélt. vallás- és közokt. magy. kir. minisztérium által engedélyezett magán zene-

Conservatorium

Erzsébet-körut 44., I. emelet.

Fiókintézet: II. ker., Jégverem-utcza 6. zongora, ének, hegedü, gordonka, fuvola, czimbalom, drámai előadás, franczia nyelv és zeneelméleti tanszakokkal. Igazgató: 28507

SOMOGYI MÓR

tanár, zongora-müvész.

Beiratkozás naponta 9—5-ig az intézet helyiségében. — Esti tanfolyam zongora és kamara-zenére.

Somossy-Mulató

Nagymező-utcza 17. szám.

431. telefon. **Iroda: Mozsár-utcza 5.** 431. telefon.

Nagy ballet- és operette-este.

Balletelőadásul pontban fél 9 órakor:

GALATHEA.

Operettelőadásul:

A hölgyzászlóalj.

☛ Az augusztusi müsor utolsó bemutatása.

THOMPSON néger, nagyszerü elefánt-csoportja.

Ujdonságul először:

Edison vitoscopja.

élő fényképek szines kivitelben.

Csütörtökön f. hó 3-án:

Rahden báróné,

a jelenkor legelső és legmerészebb mülovasnője. Minden vasárnapon és ünnepnapon délutáni előadás mérsékelt árak mellett.

Egyedüli jegy-elárusitó hely, dohánytőzsde, Andrássy-ut 38.

A néprajzi missió-kiállitás

és

Munkácsy Mihály Honfoglalás képe

a főrendiház üléstermében mindennap megtekinthető reggel 7, esti 7 óráig a **Nemzeti muzeum fölépcsőcsarnokában.**

Belépti dij 40 kr.

Csak a néprajzi missió-kiállitás belépti dija 30 kr. Kombinált jegyek, Munkácsy „**Ecce Homo**" képének megtekintésére 80 kr. helyett **csak 60 kr.** 28353

Konstantinápoly BUDAPESTEN

Ma, hétfőn

a változatos és rendes müsoron kivül

Jardin Frascatti

franczia mulató, varieté-előadásokkal.

IRIS

az Adria tündére,

gyönyörü vizi balett Konstantinápoly tavára épitett remek sziklabarlangban.

MARTIN élőképei

Konstantinápoly különlegessége, meglepő részletekkel.

Spanyol balett, szerenade vizen és szárazon, teve- és szamárfuttatás.

Belépő-dij 30 krajczár.

Közlekedés: helyi hajón, csavargőzösön, villamos és lóvonaton.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágositás ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. **TELEFON 6354.**

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal **Papnövelde-utcza 8. sz.** és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek

dohánytőzsdéje **VI. ker., Teréz-körut 54. szám.**

Burger Vilmosné

dohánytőzsdéje **Andrássy-ut 51.** (Oktogon.)

Deutsch Julia

dohánytőzsdéje **József-körut 50. sz.,** (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A.

dohánytőzsdéje **IV. Petőfi-tér 3. szám.**

Toldi Lajos

könyvkereskedése **Buda, II., Fő-utcza 2. szám,** valamint minden **hirdetési iroda.**

Mennyi vágy,

mennyi remény dől dugába távozásodkor. Minden megváltozott, csak egy nem, irántadi vonzalmam. Soraid várja Károly.

Kedélyes levelezést

szeretnék folytatni szellemes fiatal hölgygyel egyelőre kölcsönös anonymitás leple alatt. Kölcsönös rokonszenv esetén későbbi komoly szándéku közeledés nincs kizárva. Szives megkereséseket „**Pluto**" czim alatt e lap kiadóhivatalába kérek intézni. 32533

Hölgyeim!

35. éves földbirtokos vagyok rom. kath. 3000 forint évi jövedelemmel. Keresek egy müvelt **feltünő szép** szőke, derék, fess 18—22 éves önnálló leányt, vagy gyermektelen özvegyet, kivel közös háztartásba élnénk; s ki a háztartás vitelében jártas. Jelenleg vidéki városban lakom. Ajánlatok arczképpel ellátva **Boldogság** czimen a kiadóhivatalba czimzendők. Titoktartás biztosittatik. Nem megfelelő arczkép és levél vissza küldetik. **Házasság nincs kizárva.** 4130

Nőül venni

óhajt egy 35 éves özvegy kereskedő és földbirtokos, 23—30 éves, szép egészséges gyermektelen özvegy nőt, 15—20,000 frt hozománynyal. Czim a kiadóhivatalban. 4187

Feleségül óhajt

1600 frt évi fix fizetéssel rendelkező nyugdijképes magánhivatalnok 15—20 ezer frt hozománynyal biró fiatal, müvelt uri leánynyal. Arczkép a levélhez mellékelendő. Komoly ajánlatokat „**Kálmán**" czimen továbbit a kiadóhivatal. 4206

Házasság

czéljából óhajtja egy intelligens müvelt hölgy, államhivatalnok özvegye, középkoru intelligens férfi ismeretségét! Csakis komoly reflektánsok ajánlata vétetik tekintetbe! levelek „Szolid" jelige alatt a kiadóba czimzendők. 32427

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények

rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 26970

Gyógyszertár

Tolnamegyében 3000 frt évi forgalommal, szikvizgyárral együtt eladó. Első betétül 8000 frt elégséges. Leveleket „**Gyógyszertár**" jel alatt továbbit a kiadóhivatal. 4205

Rover-pneumatic.

Durcopp gép, jó állapotban 90 frt, elutazás miatt azonnal eladó. Szives megkereséseket „90 frt" jel alatt továbbit a kiadóhivatal. 32516

Eladó birtok.

Szolnokmegyében Déva-Ványa városhoz 20 perczynire 110 hold kitünő fekete szántóföld eladó. A birtok ára kis holdankint 200 frt s a vételár fele földhitelintézeti kölcsönben az ingatlanon maradhat, negyedrésze azonnal fizetendő, s a még fentmaradó hátralék több év alatt is törleszthető. A birtok kisebb darabokban is eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4171

Füszerüzlet,

mely a legjobb forgalomnak örvend, pályaudvar közelében, azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4186

Alkalmazást keres.

Fiatal

nőtlen ügyvéd a fővárosban, vagy a vidéken szerény feltételek mellett irodai alkalmazást keres. Leveleket „**Endre**" czimen továbbit a kiadóhivatalban. 4182

Házvezetőnői,

gazdasszonyi vagy más bizalmi állást keres biztositékkal biró vidéki intelligens magyar özvegy nő, ki a házvezetés minden ágában jártas érti a kül- és belteendőket. Izlésesen főz, ügyes a varrásban. E hó végéig Budapesten tartózkodik, s mindig lakásán található. Czim a kiadóhivatalban. 4156

Nős szakács,

ki a franczia és magyar konyhában tökéletesen jártas, czukrászatot is érti, alkalmazást keres, konvenczió vagy készpénz fizetés mellett, helybeli vagy vidéki uraságiháznál. Czim a kiadóhivatalban. 4208

Gazdatiszt

szilárd jellemü; elméleti s hosszabb gyakorlati ösmeretekkel minden ágban, kezelőtisztnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 4201

Fiatal könyvelő

gyakorlati praxissal ajánlkozik kisebb üzlet részére könyvek vezetésére és levelezésre esti órákban. A magyar és német nyelvben tökéletesen jártas, jó irása van. Megkereséseket „Komoly jellem" czimen továbbit a kiadóhivatal. 32514

Vidéki családot

keresek, ki egy hivatalnok nyugdijas magányos özvegyét magához venné. Igen tevékeny háztartás és külgazdaság minden ágába. Magányos urnál házvezetést, gyermekek gondozását, leányok gondozását elvállalja. Fizetés mellékes, csak kéri, mint intelligens nőt család tagjaként tekinteni, otthont nyujtani. Levélbeni megkeresések „**49 éves**" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4197

Kertész

nős, gyermektelen, állást keres, a kertészet minden ágában jártas, szőllőkezeléshez ért. Szives megkereséseket **Szorgalom** jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 32538

Ügyes kocsis,

ki a lóbánáshoz kitünően ért, ügyesen, jól hajt, több évről szóló bizonyitványnyal, helyet keres urasági háznál. Czim a kiadóhivatalban. 32536

Intelligens

fiatal leány, kitünő iskolabizonyitványnyal, szép irással, gyorsirászatban jártas, irodában komptoiristanőnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 32519

Vinczellér,

ki hosszu éven át egy minta gazdaságban 74 hold szőllő kezelésével volt megbizva, és ezen hivatásának bizonyitványai alapján az elöljáróság legnagyobb elismerése mellett teljesitette kötelességét. Jelenleg is Hegyaljában nagyobb borpinczészet szőllőkezelését végezi, november hó 1-re állomását változtatni óhajtja. Leveleket „**Amerikai vessző**" czimen kérek a kiadóhivatalba. 32369

Alkalmazást nyer.

Ügyes

fiatal ember, ki kereskedői körökben ismerős, jövedelmező foglalkozást talál. Czim a kiadóhivatalban. 32484

Lakás és bérlet.

Szép,

uj, poloskamentes házban, egy szoba konyhából álló, első emeleti utczai lakás, havi fizetéssel évi kötelezettségre 140 frttól 170 frtig rögtöni átvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 32495

Elegánsan

berendezett szobák az Andrássy-ut közelében, egyes napokra, esetleg hosszabb időre is özvegy urnőnél kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4110

Bérlet!

Kerestetik azonnal haszonbérbe 200—300 holdas birtok. Fejér, Tolna vagy Pest megyében, lakóházzal, vasuthoz közel. Ajánlatokat „**B. 96.**" jelige alatt, továbbit a kiadóhivatal. 4190

Oktatás.

Javitó,

pótló és felvételi vizsgálatra, nem különben az iskola év alatti tanulmányra, elemi, polgári, reál és kereskedelmi iskolai növendékeket egy szerény viszonyok közt levő **kgranded. szaktanár jelölt** elökészit. Szives megkeresések „**W. O. 18.**" jel alatt a kiadóba kéretnek. 32483

Nevelőnek

ajánlkozik nevelésben gyakorlott tanárjelölt. Czim a kiadóhivatalban. 4168

Különféle.

Vidéki szülők figyelmébe!

Budapesti jómódu tisztességes izr. család hajlandó egy v. két leánynak a tanév idejére ellátást adni méltányos dijért: gondos felügyeletért garantiroztatik. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 32513

Tisztességes

müvelt család két fiut teljes ellátásra elfogad méltányos föltételek mellett. Czim a kiadóhivatalba. 32523

Birtokért

elcserélem, tizenegyezer frtot jövedelmező, adómentes bérházamat. Czim a kiadóhivatalban. 4191

Eladó szőlő.

400 métermázsa, részben Visontán termett szőlőt eladok.

Csomor Kálmán

Gyöngyösön. 28529

Beteg gyermekeket

fogad el teljes ellátásra, orvosi felügyelettel s a leggondosabb bánásmóddal két fiatal hölgy Budapesten, akik kitünő ajánlatokkal rendelkeznek. Czim a kiadóhivatalban. 32525

Kiadó lakások.

Lónyai-utcza elején tiszta és csendes házban két lakás november hó 1-re kiadó. Földszinten 3 utczai szoba, 1 udvari szoba, előszoba, fürdő szoba, éléskamra, klozet és a hozzá tartozó. III. emeleten 3 utczai, 1 udvari, cselédszoba, előszoba, fürdőszoba, éléskamra és a többi hozzá tartozó. Jó levegő. Lóvasut a ház előtt. Czim a kiadóhivatalban. 31426

Kedvelt **ellischaui**

tejföl-sajtot

szállit a **gazdasági intézőség Ellischau-**ban (postaállomás: Silberberg, Csehország) törvényesen bejegyzett védjegy alatt. 28250

I. rendü porosz-, darab-, koczka- és diószenet, osztraui kovácsszenet,

valamint 28433

Budapesti légszeszgyári coaks-ot

bármely vasutállomásra bérmentesen szállitva ajánl

Gutmann testvérek

kőszénbányái

Budapest, V., Mérleg-utcza 3.

SZALAY-BARÓTI

a Magyar nemzet története

700 illusztráczióval és szines mümellékletekkel, 4 kötetben.

Az egyedüli nagyobb történeti mü, mely nem tudományos modorban, hanem könnyen érthető nyelvezettel van megirva. Egy kötet ára diszkö ésben **7.50**, félbőrkötésben **8** frt.

Megrendelhető az

EGYETÉRTÉS

kiadóhivatalában, Budapesten IV. ker. Papnövelde-u. 8. sz. a., a pénz előre beküldése mellett vagy utánvéttel.

Törleszt. kölcsön

földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték ½ részéig 20—50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolitás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség.

Minden felvilágositás dijtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat, kataszteriv. —

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet, Budapest. Váci-körut 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet a monarchiában, ajánlva hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól.

Déli vasut.

5900/A. sz.

Menetármérséklések a déli vasuton az ezredéves országos kiállitás alkalmából.

Az ezredéves országos kiállitás tartama alatt a **magyar korona területén fekvő összes déli vasuti állomásokról, nemkülönben a barcs-pakráczi vasut állomásairól,** valamint Ala, Bozen, Cilli, Cormons, Grácz d. v., Innsbruck, Franzensfeste, Klagenfurt, Kufstein, Laibach, d. v., Leoben, Marburg, Trient, Trieszt d. v., Villach d. v., Bécs d. v. és Bécsujhely déli vasuti **osztrák állomásokról Budapest d. v.-ra és vissza** szóló, a közönséges menetjegyárakkal szemben **50%-kal mérsékelt menettérti jegyek** adatnak ki.

A magyar korona területén fekvő déli vasuti állomásokról valamint a barcs-pakráczi vasut állomásairól Budapest d. v.-ra és visszaszóló ily mérsékelt menettérti jegyek, ellátási jegyek kapcsán a „Millenium" utazási és ellátási vállalatnál is kaphatók.

Ezenkivül a magyar korona területén fekvő déli vasuti állomásokról, valamint a barcs-pakráczi vasut állomásairól Budapestre és vissza 55%-kal mérsékelt menettérti jegyek engedélyeztettek legalább 30 személyből álló csoportban utazó tanulók s az azokat kisérő tanitók, továbbá az ugyanilyen csoportokban utazó mezei és egyéb munkások részére, mely jegyek a kiállitási igazgatóság által állittatnak ki.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

DIVAT SZALON

a legszebb és legtartalmasabb

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkeszti:

Fanghné-Gyujtó Izabella és Szabóné-Nogáll Janka.

DIVAT SZALON megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállitása s különösen müvészies kivitelü szines divatczimlapja által disze minden szalon-asztalnak.

DIVAT SZALON ingyen-mellékletével, az **UJ GYERMEK-DIVATTAL** együtt 44—48 oldalra terjed.

DIVAT SZALON azonkivül, hogy divat-képei az uralkodó divat tükre, folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen divatlapokat feleslegessé teszi.

DIVAT SZALON rendesen közöl egyszerübb toiletteket is és módot, utasitást nyujt a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis csinosan otthon készithessék.

DIVAT SZALON kézi munkái változatosak, a rendes használatra szánt himzésektől kezdve a legritkább, legdivatosabb uj kézimunkáig mindet bemutatja s érthetően tanitja.

DIVAT SZALON **Szépirodalmi része** oly dus, érdekes és változatos, hogy minden más szépirodalmi lapot pótol.

DIVAT SZALON számról-számra mutatja be **kiválóbb hölgyek arczképeit:** a müvészet, irodalom s a jótékonyság nevezetesebb nőalakjait.

DIVAT SZALON állandó rovatot tart **kérdések és feleletek** közlésére. E rovat minden előfizetőinek teljesen dijtalanul ál rendelkezésére.

DIVAT SZALON **előfizetési ára** egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, nyegyedévre 1 frt 50 kr, az Egyetértés előfizetőinek egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Tekintettel a rendkivüli árkedvezményre, melyet lapunk előfizetői számára kieszközölnünk sikerült, ajánljuk t. olvasóinknak, hogy előfizetéseiket a **DIVAT SZALON-ra** az **Egyetértés** kiadóhivatala Budapest, IV. Papnövelde-utcza 8. szám küldjék be.

Dohánytermelők figyelmébe!

A hazai dohánytermelés egyetlen szakközlönye a **Daróczi Vilmos** szerkesztése és kiadásában megjelenő s jelenleg már XIII. évfolyamában járó

MAGYAR DOHÁNYUJSÁG

mely az okszerü dohánytermelés terén a legjobb praktikus utmutatásokkal szolgál, a termelők érdekeit a leghivebben képviseli s az ország legjelesebb szakiróinak közreműködésével — a pénzügyminiszterium, a dohányjövedéki központi igazgatóság, az országos magyar gazdasági egyesület s a termelő közönség teljes elismerését egyaránt kiérdemelve — szolgálja a hazai dohányügy érdekeit.

Előfizetési ára: egy évre 6 forint, félévre 3 forint.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Podmaniczky-utcza 1.

☛ *Tessék mutatványszámot kérni!* ☚

Önkéntesi egyenruhákat

legelegánsabb kivitelben, szabályszerint legolcsóbb árak mellett késziti

BLUM SÁNDOR és TÁRSA

elsőrangu csász. és kir. egyenruházati intézete a **„vaskorona-rendjel"-hez** 28525

Budapest, Váczi-utcza 12. sz.

Árjegyzékek készséggel küldetnek.

Tan- és nevelő-intézet

☛ **Rákos-Palotán.** ☚

Az intézet egy öt hold kiterjedésü parkban fekszik. Növendékek fölvétetnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. **Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva.** A gymnasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar-, német-, franczia- latin nyelvek alapos tanitására különös sulyt fektetek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a **test edzésére** is kiváló gond forditattik. Kitünő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitünő viz. **A növeldei dij mérsékelt.** Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágositással szivesen szolgál **Rákos-Palotán** (Budapest szomszédságában. Vasuti-, posta- és távirda állomás.)

Wágner Manó,

28402 igazgató, intézettulajdonos.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.

ARANYOSSI MIKSA

nyilvános polgári és felső kereskedelmi iskolája

Budapesten, V., Nagy-korona-utcza 13. sz.

Az intézet áll: négy polgári iskola és három felső kereskedelmi osztályból, az utóbbiak egyenranguak a kereskedelmi akadémiák osztályaival.

Bizonyitványok államérvényesek. Egyéves önkéntességi jog.

Az intézet internátussal van összekötve. Előjegyzés a szünet alatt is.

Részletes programmot készséggel küld

28346 **az igazgatóság.**

JÓKAI MÓR MUNKÁI.

Népszerü kiadás. — Egy-egy füzet 40 kr.

1. A varchoniták.
2. Fortunatus Imre. — Shirin.
3. Kalóz-király.
4. Sonkoly Gergely. — A drága kövek. — Marce Záre.
5—9. Török világ Magyarországon.
10. A büntárs. — Nepean sziget.
11—12. A kétszarvu ember. — Az egyiptusi rózsa.
13. Koronát szerelemért. — A Hargita. — A kalmár és családja.
14. Petki Farkas leányai. — Háromszéki leányok. — A két szász.
15 Regék.
16 Carinus. — A nagyenyedi két füzfa.
17. A serfőző. — A nyomorék naplója. — Fekete világ.
18—20. Erdély aranykora.
21—23. Csataképek 1848—1849-ből.
24. Bujdosó naplója. — Kurbán bég. — Megölt ország.
25—26. A fehér rózsa. — Humorisztikus papirszeletek.
27. Magyarhon szépségei.
28—29. Szomoru napok.
30—31. A janicsárok végnapjai.
32—37. Kárpáthy Zoltán.
38—43. Egy magyar nábob.
44—47. Uj földesur.
48—53. Szegénygazdagok. — Az utolsó budai basa
54—55. A magyar előidőből
56—59. Hétköznapok.
60—63. A régi jó táblabirák.
64—65. Délvirágok.
66—67. Milyenek a nők?
68—71. Véres könyv.
72—73. A magyar nép élcze szép hegedüszóban.
74—76. Árnyképek.
77—82. A kőszivü ember fiai.
83. Milyenek a férfiak?
84—89. Politikai divatok.
90—93. Mire megvénülünk.
94. Oceania. Egy elsülyedt világrész története.
95—97. Az elátkozott család.
98—99. Felfordult világ.
100. Elbeszélések.
101-112. Dekameron. Száz novella.
113. Egy asszonyi hajszál.
114. Az életből ellesve.
115-119. Névtelen vár.
120-121. Népvilág. Elbeszélések.
122-124. Szélcsend alatt. Elbeszélések.
125. Észak honából. Muszka rajzok.
126-131. Egy az isten. Regény-
132. A debreczeni lunátikus.
133-134. Egy ember, a ki mindent tud.
135-136. Asszonyt kisér — Istent kisért.
137-141. Szinmüvek I. kötet.
142-146. Szinmüvek II. kötet.
147-151. Szinmüvek III. kötet.

Megrendelhetők az **Egyetértés** kiadóhivatalában, Bpest Papnövelde-utcza 8. sz. A pénz előre küldése vagy utánvét mellett.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugyosőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyást, befecskendezés nélkül, bármely nő bajokat, a legmakacsabb **börbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hátgerinczbajokat** gyógyit 15 évi katonaorvosi és 10 évi polgári orvosi tapasztalat után, a **legujabb gyógymód** szerint, alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos.

Lakik: Budapesten, Váczi-körut 4. szám alatt. I. em. bejárat a lépcsőnél. 28048

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőknek ugy, mint férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik, gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.